

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

ocak - şubat 2020 - sayı: 47 fiyatı: 18 tl

► Kosta Rika ► Eski Reklamlar ► Kaşan ► Engin Çağlar Röportajı ► Hasır Sepet ► Göçebe Ruhlar ► Ripley's

Schneider
Electric
bayısı

TARİHE YOLCULUK İÇİN

Panorama Konya Müzesi

13. yüzyıl Konyasını usta sanatçıların eserleriyle anlatan panoramik müze, Mevlevilik ile ilgili eserlerin olduğu sergi alanı, Türkiye'den ve dünyadan Mevlevihanelerin birebir maketlerinin yer aldığı iç avlusu ile sizleri bekliyor.

#BenimŞehrim

**BENİM
ŞEHİRİM**

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

NELER OLUYOR BÖYLE?

Hiç ama hiçte normal şeyler olmuyor, şu minicik yerküremizde... Gördüklerimiz, yaşadıklarımız hiçte sıradan değil. Günü bitirip uyumak için başımı yastığa koyduğumda "Vayy be! Ne gündü öyle..." demekten kendimi alamıyorum.

Hiçte uzun olmayan bir yılı geride bıraktık. Kendisi çarçabuk bitti ancak yaşadıklarımız bir yıla değil, yüzyıla ağır gelecek türden olaylardı. Bilgi, bilim, teknoloji ve yaşamın her alanında olan bitenler insanlık için fazlaydı. Tabi bu benim şahsi fikrim. Bence gelişmenin bu kadarı fazla, bin katlı binalar olmasa ne olur ya da uçan arabalar? Aslında öyle binalar inşa edilince ihtiyaç duyulacak uçan arabalara da. Robotlar, yapay zekâlar, saniyede bilmem kaç araç üretmeyiversin. Sonra o araçlar satılsın, herkesin mümkünse birkaç arabası olsun istiyorlar. Aynı şey telefon, televizyon, mobilya, elbise vs için de geçerli. Her fabrika saniyede bilmem kaç adet ne üretiyor, e tabi bunu da birilerinin tüketmesi lazım...

Bilginin bu kadarı da fazla bence. İlimden bilimden bahsetmiyorum. Gözümüze gözümüze sokulan lüzumlu lüzumsuz

bilgilerden bahsediyorum. İster istemez beynimiz çöplüğe dönüyor. Herkes yaka paça bir tarafımızdan çekip bizi bilgi bombardımanına tutuyor. Aldığımız bilgi dozu bünyemize ağır geliyor diye düşünüyorum. Ben şahsım adına zehirlendiğimi hissediyorum. Gerekli olmayan bilgi çokluğundan gerekli olan elzem bilgiyi edinemiyoruz. Televizyon, internet, gazetelerden envaitürlü gereksiz bilgi püskürüyor, kaçamıyoruz.

Çağımızda doz aşımı problemi var diye düşünüyorum. Her şeyin dozunu kaçırdık. Savaşın, hazzın, bilginin, tüketimin, vicdanın ve hatta sevginin...

Durup durup şu cümleyi tekrar ediyorum. İnandır dünya beni, inandır yaşadıklarımı...

Ali Sami Palaz

YENİ UÇUŞ NOKTAMIZ NEWARK

Dünyanın en fazla ülkesine uçan havayolu
şimdi yeni bir noktaya daha uçuyor.
Uçuşlar 25 Mayıs'ta başlıyor.

TURKISH AIRLINES

İÇİNDEKİLER

12

KOSTA RİKA

24

ESKİ
REKLAMLAR

30

KAŞAN

40

ENGİN ÇAĞLAR
RÖPORTAJ

46

HASIR SEPET

52

GÖÇEBE
RUHLAR

62

ESKİ KİTAP

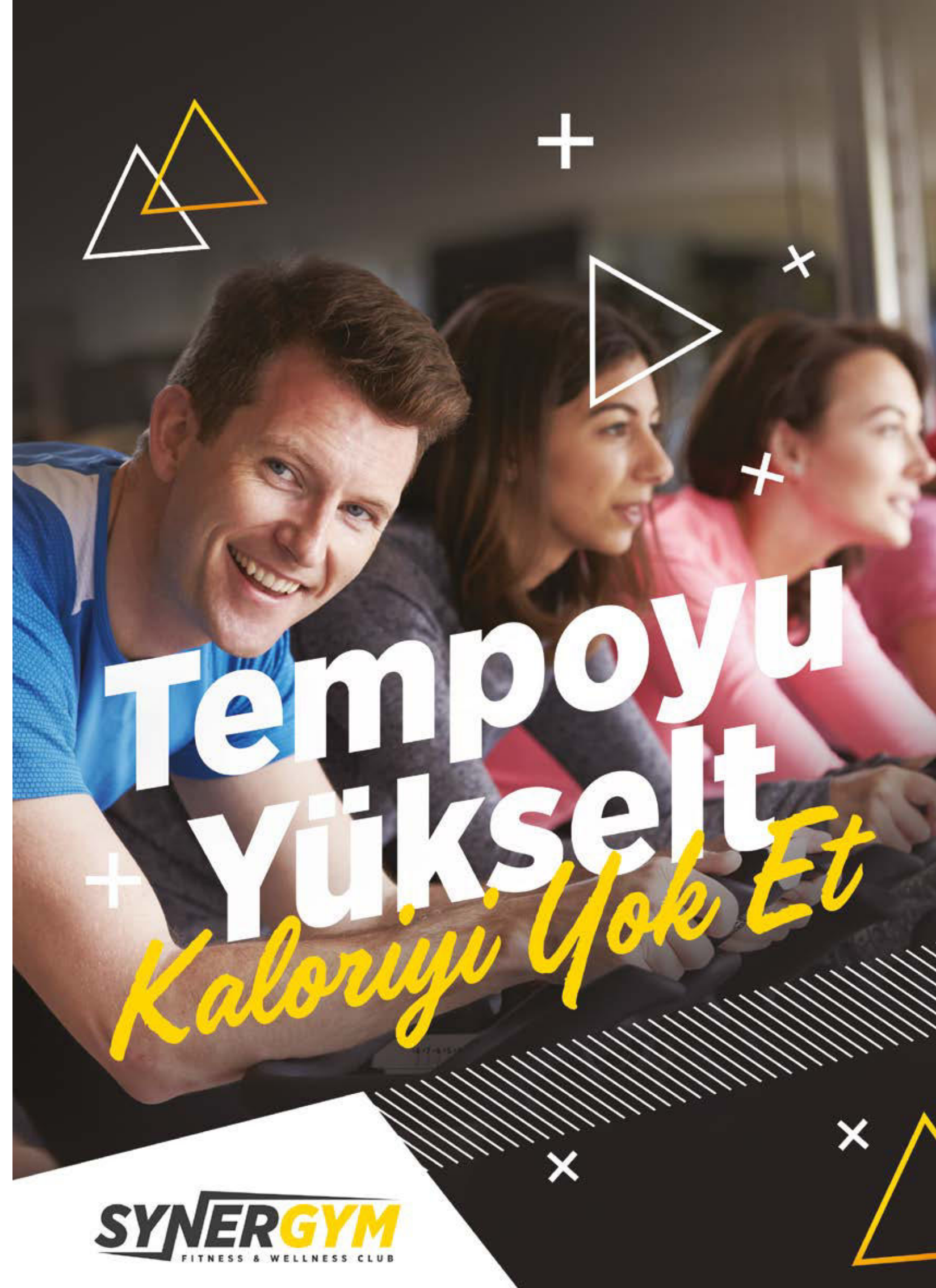
68

RIPLEY'S

76

PORTFOLYO

Tempoyu
Yükselt
Kaloriyi Yok Et

SYNERGYM
FITNESS & WELLNESS CLUB

Bir damla su
insan hayatını bir ipin ucuna teslim etmesi
Ne garip değil mi?
Oysa ki, ipten ilmekler geçerken boğazına
Ölümüne susamış insanın yine o iple
hayatını güzelleştirmek, temizlemek
saflaştırmak için su çektiği iptir

 BİR KARE HAYAT
Fotoğraf: Taha Palaz Yazı: Mustafa Binol

TAZELİK VE SAĞLIK HER GÜN KAPINI ÇALIYOR! - Miss Mutfak Ofis Yemeği -

miss
Mutfak

miss
Mutfak

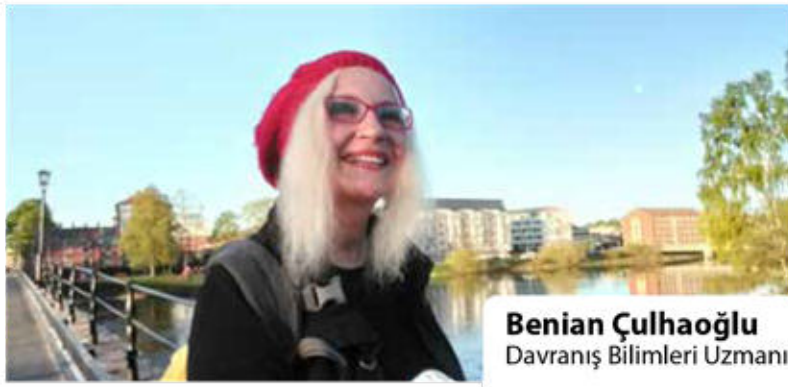
Detaylı bilgi
almak için
arayın!

Melikşah Mh. Zühre Sk.
NO 4 • Meram/KONYA

missmutfak.com

MissMutfakcom

alo paket
0 (332) 323 miss
6477

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

AŞKIM SÉYAHAT

MASALLARIMIN ŞEHİRİ MARAKEŞ

“Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde...” diye başlayan pek çok masal okumuşsunuzdur. Masallarda yer, olay ve kişiler hep abartılarak anlatılır. Güzel olan da budur zaten. Yazar, “Masal bu ya...” diye başlar anlatmaya, abartır da abartır.

Çocukluğumda masal okurken kitabın içine girip kaybolmayı çok istemişimdir. Yıllar var ki hiç masal okumadım. Ancak Marakeş’e gittiğimde kendimi bir masalın içinde buldum diyebilirim. Çok şükür ki geç kalmamıştım, içimdeki çocuk hala yaşıyordu...

Portekiz-İspanya-Fas seyahatimde görmüştüm Marakeş’i. Bir daha asla unutamayacağınız şehirler vardır. “Güzel miydi o kadar?” deseler cevap vermekte zorlanırsınız. Tarif edemeyeceğiniz duygular hissettirir size. Anımsamaya çalıştığınızda gerçekten düş arasında gidip gelirsiniz. “Keşke bir daha gitsem,” dersiniz nedenini bilmeden. İşte böyle bir şehirdir Marakeş.

“Fas’ın kalbi Marakeş’te atıyor,” denilebilir. Marakeş’i Marakeş yapan da Jemaa El Fena Meydanı’dır. Indiana Jones filmlerinden tanıdığımız, 19. yüzyılda idam alanı olarak kullanılan, bir diğer adıyla “Ölümler Meydanı.”

Günün her saatinde inanılmaz bir hareketlilik vardır bu meydanda. Akşamları seyyar lokantaların, satıcıların kurduğu masa ve tezgâhlarla birlikte farklı bir havaya bürünür, mahşer meydanına döner adeta.

Kaval çalıp yılan oynatanlar, maymunlara dans ettirenler, falcılar, büyücüler, ateş yiyen adamlar, cambazlar, hokkabazlar, diş çekenler, deva bulanlar... Seyahatinizi nokta-

ladığınızda “Yoksa bir düş müydü yaşadıklarım?” demek istemiyorsanız yılanlardan birini boynunuza dolayıp resim çektirin, derim.

Sokaktaki seyyar satıcılardan asla bir şey yemem. Buraya geldiğimde gördüklerime şüphe ve tiksintiyle bakan ben, baharat ve yemek kokusundan olsa gerek, farklı lezzetler tattığımı söylemeliyim. Dana, kuzu veya tavuk eti ile yapılan, “Tajine” denen milli yemeği ile taze sıkılmış portakal suyu buranın klasiklerinden.

Geceleyin meydandaki kafelerden birinin terasına oturduğumda aşağıda gördüğüm cümbüş izlenmeye değerdi doğrusu. Lokantaların ışıkları, kazanlardan tüten buharlar, yemek kokuları... Eşi benzeri yoktu. Meydan, sanki kızıl bir ateş topuna dönmüş, alev alev yanıyordu.

Çarşı, pazar kültürü olan bir milletin evladı olarak alışveriş edecek bir yer aramıştı gözlerim. Meydanın hemen yanındaki Marakeş’in kapalı çarşısını gezmiştim. Halıcılar, baharatçılar, tütsü satan dükkânlar, kuyumcular... Ne isterseniz vardı. Rengârenk kıyafetlerinin içindeki Faslı kadınlar çoluk çocuk alış-verişe çıkmışlardı. Onlar bana ilginç geldiği kadar, ben de onlara ilginç geliyordum. Karşılıklı bakışmalar, süzmeler, gülüşmelerle gözümün önünden geçip gidiyorlardı.

Kapalı çarşıda gezerken güzel bir kolye takılmıştı gözüme. Dükkânın sahibi olduğunu düşündüğüm adama fiyatını sormuştum. Ardından aramızda sıkı bir pazarlık başlamıştı. Fiyatı çok yüksek söylediğinden pazarlık uzun sürdü. Sonunda kolyeyi almaktan vazgeçtim.

Çarşığı gezdikten sonra kendimi so-

kağa atıp dolaşmaya başladım. Üç-dört saat geçmiş olmalıydı, arkamda bir elin omzuma dokunduğunu hissettim. “Beni tanıdınız mı?” dedi elli yaşlarında bir adam. Hatırlamaya çalıştım, yüzü yabancı gelmemişti.

“Evet, siz, birkaç saat önce konuştuğum dükkân sahibisiniz,” dedim. “Doğru hatırladınız, ancak ben dükkân sahibi değilim,” dedi. “Orada mı çalışıyorsunuz?” diye sordum. “Aslında o da değil. Ben size şaka yaptım. Sizin gibi turistim,” demez mi? Kızarmısınız, güler misiniz?

Gülmeyi tercih ettim. “Neden böyle bir şey yaptınız?” dedim. “Birden çok sıkı pazarlık etmeye başladınız. Birkaç dakika eğlenelim, güzel bir anı olur diye düşündüm, söylemeye fırsat olmadan siz ayrıldınız yanımızdan,” dedi. O an yanındaki hanımı fark ettim. Eşiymiş. O da gülmeye başladı.

“Kızdınız mı?” diye sordu adam. “Aslında kızmadım. Ama bir gün mutlaka, bu şakayı tanımadığım birisine ben de yapacağım. Aramızda geçen bu konuşmayı da asla unutmayacağım. Güzel bir tatil anısı olarak kalacak,” dedim.

O gün çarşıdan bir şey almamıştım ama ömrümün sonuna kadar bende kalacak hoş bir anıyla ayrılmıştım. Ne zaman sıkı bir pazarlık içine girsem o gün yaşadıklarım aklıma gelir. Şakayı mı? Henüz kimseye yapmadım.

Farklı bir yerlere gitmek isterseniz bir gün, Atlas dağlarının eteklerinde, mis kokan yaseminlerin, portakal ve zeytin ağaçlarının arasında, palmye ağaçları ile kaplı bu sihirli şehre gidin, derim. Çok geç olmadan, masalınızı yitirmeden...

Grandeur®

Non Stick Process

AMACI AYNI, RUHU FARKLI...

Pura Vida Costa Rica

Nothing But Life

Dünyada merak edilen küçük ülkeler vardır hani ne bulacağınızı bilemediğiniz, ummadığınız... İşte dünyanın en mutlu yerlerinden biri olarak gösterilen Kosta Rika gezim bu bilinmezlerle, Almanya'dan 15 saatlik bir uçuşla başladı ki evden de hiç bu kadar uzak kalmamıştım. İlk kez yabancı bir coğrafyada evden on bin kilometre uzaktaydım.

Kosta Rika, Orta Amerika'da yer alan, Nikaragua ve Panama ile sınır tropik bir cennettir. Son 60 yıldır askeri varlığı olmayan ve tamamen yeşil enerji kullanan barışçıl bir ülkedir.

San Jose'deki havaalanından çıkar çıkmaz ev sahibi ailem beni 'Pura Vida, Bilge' kelimesiyle karşıladı. Hemen 'Pura Vida'nın Kosta Rika'da öğrenilen ilk İspanyolca ifade olduğunu öğrendim. 'Pura Vida' kelimenin tam anlamıyla 'saf hayat' şeklinde çevrilir. Aslında Tico'nun (Kosta Rikalıların) hayata dair tutumlarını, bakış açılarını tasvir eden bu tabir 'Sahip olduklarıyla yetin, olamadıkların içinse tasalanma, kaygılanma!' şeklinde yorumlanabilir. Bazen de selamlama ya da veda ederken hatta nasıl olduğunuzu ifade etmek için de kullanılabilir. Kosta Rika tam anlamıyla, eşsiz vahşi yaşamı, bozulmamış doğal güzelliği ve muhteşem plajları ile ünlüdür ki aynı zamanda korunması gereken bir cennettir...

Bu olağanüstü güzellikteki ülkeyi sadece gezmek, keşfetmek için değil gerçekten de bu kültürde kendim olmak ve bu güzel ülke için anlamlı bir şeyler yapmak istedim. Bu durum beni kaplumbağaları kurtarmayı ve çevreyi kirlilikten korumayı amaçlayan çevresel bir projede gönüllü olmaya teşvik etti.

My journey began with a fifteen-hour plane ride from Germany; the furthest I've ever been away from home. I had no idea what to expect from this small country on the other side of the globe, except that it was ranked consistently as one of the happiest places in the world. Costa Rica is a tropical paradise located in Central America. It is a peaceful country with no military presence for the past 60 years and is powered almost entirely on green energy. As soon as I got out at the airport in San Jose my host family welcomed me with the words "Pura Vida, Bilge". I learned quickly that "Pura Vida" would be the first Spanish phrase to learn in Costa Rica. It can be translated as the attitude that Ticos (Costa Ricans) harbour towards life, appreciating the simple things in life, the vibe you will find across the country. And the good life is exactly what Costa Rica is famous for with its unique wildlife, pristine natural beauty and amazing beaches - a paradise which needs to be protected.

I wanted more from my travel experience than just to bathe in its majesty and to truly immerse myself in the culture and do something meaningful for this beautiful country. After taking Spanish classes in the capital, I decided to volunteer in an environmental project in Tortuguero, an island in Costa Rica's north Caribbean coast. As I drove out of San Jose and its suburbs by a local bus, the gleaming shopping malls, and dense urban development of Costa Rica's capital slowly melted away. When I arrived in Bataan, a small town in the countryside with strong Afro-Caribbean cultural heritage, it started raining. It was not the heavy downpour that was yet to come since it was raining season, but rather a slow steady trickle of rain enough to freshen the air and dampen the earth.

Başkentte bir ay boyunca İspanyolca dersleri aldıktan sonra, otobüsle San Jose ve banliyölerinden çıktım. Parıldayan alışveriş merkezlerinden ve Kosta Rika'nın başkentindeki yoğun kent yaşamından yavaş yavaş uzaklaşarak 30 dakika içinde kendimi kırsalda buldum. Kırsal alanda Afro-Karayip kültürel mirasına sahip küçük bir kasaba olan Bataan'a ulaştığımda yağmur yağmaya başladı. Yağmurlu mevsim olduğu için henüz ağır sağanaklar değil de, havayı tazeleyecek ve nemlendirecek yavaşlıkta yağdı yağmur... Aslında, Kosta Rika'da sadece iki mevsim var; yağışlı mevsim ve kurak mevsim. Sabahları yaklaşık otuz derece sıcaklığa sahip açık mavi gökyüzüne maruz kalınır, ancak öğleden sonra şiddetli yağışlar başlar.

Walking around the streets, local shopkeepers welcomed me warmly into their fruit shops selling Chiquita bananas, mango and pineapple juices. The fruits were delicious and grew almost wild in Costa Rica. One old man offered me a cup of coffee. He told me that the beans were from his own coffee plantation with a big smile on his face. He showed some coffee cherries as they appear when freshly picked, while passionately explaining the process that separates fresh beans from their skins. I could feel his love and passion for his work radiating through our talks. I was lucky to taste the freshest cup of coffee I have ever had, and it was rich, flavourful and delicious. This cup of coffee was certainly more than just a caffeine boost – it was a taste of Costa Rican culture. The slow pace, the small-town hospitality, the vibrant environment, and you feel it the moment you enter this place. This was traditional Costa Rica, at its absolute best.

Sokaklarda yürürken, yerel esnaflar beni Chiquita muz, mango ve ananas suyu satan meyve dükkânlarında sıcak bir şekilde karşıladılar. Meyveler lezzetlidir ve neredeyse vahşi bir şekilde büyümüştür. Bir yaşlı adam bana bir fincan kahve teklif etti. Bana fasulyelerin kendi kahve tarlalarından olduğunu yüzündeki büyük gülümsemeyle anlattı. Taze kahve çekirdeğini kabuklarından ayıran süreci tutkuyla açıklarken, taze toplandıklarında kahve çekirdeklerinin nasıl göründüklerini gösterdi. Tüm bunları bana anlatırken işine olan sevgisini ve tutkusunu hissedebiliyordum. Şimdiye kadarki en taze kahveyi tattığım için şanslıydım, zengin ve lezzetliydi. Bu bir fincan kahve, bir kahve takviyesinden daha fazlasıydı- bu kahve Kosta Rika kültürünün tadıdır. Buraya girdiğiniz anda yavaş tempoda yaşayan, küçük kasaba misafirperverliğini, enerjik ortamını hissediyorsunuz. İşte geleneksel Kosta Rika...

Proje memurum beni almaya geldi. 45 dakikalık tekne turu ile ülkenin en çarpıcı doğal manzaralarından bazılarının yanı sıra benzersiz bir vahşi yaşamı da görmüş oldum. Nehir her metrede büyüdü, timsahlar ise kumlu nehir kıyısında sıcak güneşin altında... Teknemizin sesini duyan iguanalar ve maymunlar takip etti. Buranın ne kadar sessiz olduğuna çoktan alışmıştım: araba yok, otobüs yok, sadece ara sıra motorun uğultusu ve nehrin üzerine yağın yağmur... Beni muhteşem bir manzara bekliyordu. Bir an öylece durdum, Karayip Denizi'nin muazzam dalgalarının siyah volkanik sahile çarptığını ve palmye ağaçlarının esintisiyle sallandığını gördüm. O an, adanın ne kadar gizli bir mücevher olduğunu fark ettim. Elektrik yok, su yok, WIFI yok. Sadece tekneyle erişilebilir. Tropik bir cennet bulduğumu hissettim.

Bilim adamları ve korucular ile birlikte yaklaşık yüz kadar yerli burada yaşamakta. Ne yazık ki, Kosta Rika'nın deniz kaplumbağa nüfusu son 35 yılda bir dizi faktöre bağlı olarak zaten tehlike altındaki hayvanlar, yasadışı yumurta kaçakçılığı ve avlanma, iklim değişikliği, plastik kirliliği ve plaj erozyonu nedeniyle yüzde 90 ciddi bir düşüş yaşadı. Kosta Rika, nesli tükenmekte olan kaplumbağalar için dünyanın en önemli yuva alanlarına sahiptir. Bu durumu değiştirmek için gönüllüler var güçleri ile çalışmaktalar.

A 45-minute boat trip to the project destination revealed unique wildlife alongside some of the country's most stunning natural landscapes. The river grew wilder with every meter, crocodiles soaked up the hot sun on the sandy riverbanks. We had iguanas and monkeys following the sound of our boat. I got used to how quiet this place was: no cars, no buses, just the occasional hum of the boat's motor and the rain trickling on the river. What awaited me beyond was a sight so magnificent. I stood there in stunned silence for a moment, seeing enormous waves of the Caribbean Sea crashing against the black volcanic beach while palm trees were swaying in the breeze. At this point, I realized what a hidden gem the island was. No electricity. No warm water. No WIFI. Accessible only by boat. I felt like I had found a tropical paradise.

Around one hundred inhabitants lived here together with scientists and rangers. I received an introduction to the camp and the project I would work on for the next weeks. Unfortunately, Costa Rica's sea turtle population has declined by a devastating 90 per cent over the past 35 years due to a host of factors, illegal egg poaching and hunting for sea turtles, climate change, plastic pollution and beach erosion are threatening the survival of the already critically endangered animals. This has caused an alarming decline in turtles being born. Costa Rica has some of the most important nesting sites in the world for endangered turtles. Volunteers play a very important role in changing this situation.

After the long journey and extensive introduction to the project, it was time to relax and explore the beach. Although I had been warned against swimming and being exposed to the sun for too long, I fell asleep on the beach and woke up with the worst sunburn. But I learned my lesson: do not trust the white cloudy sky and the occasional rainfall, the sunshine is intense! On my way back to the camp I saw a surfer with a blue surfboard under his arms. Until this point, I had never seen a surfer in person. He was paddling trying to get to the outside where the big waves were forming. I stood there for quite some time and watched him. When he made it back on land, we looked at each other silently; it felt like hours, although only seconds passed.

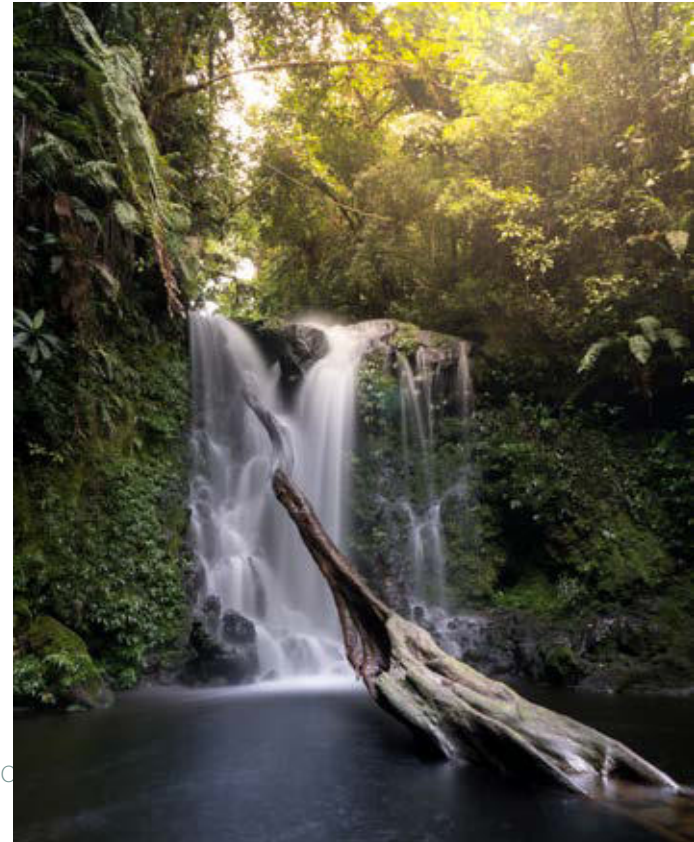

Gelecek haftalarda üzerinde çalışacağım projeye ve kampa giriş yaptıktan sonra dinlenme ve plajı keşfetme zamanı gelmişti. Güneşe uzun süre maruz kalmamamız için uyarılmama rağmen, kumsalda uyuyakaldım ve en kötü güneş yanığı ile uyandım. Ama dersimi aldım: beyaz bulutlu gökyüzüne ve ara sıra yağan yağmura güvenme, günışığı yoğun! Kampa dönerken kollarının altında mavi bir sörf tahtası olan bir sörfçü gördüm. Buraya kadar şahsen hiç sörfçü görmemiştim. Büyük dalgalarla nasıl oynadığını izledim.

Yavaş yavaş parıldayan güneş battı ve deniz ufkunun ötesinde kayboldu. Manzara koyu derin bir maviye dönüştü. Bundan sonra karanlık adaya hâkimdir. Yıldızlardan ve uçsuz bucaksız okyanustan başka hiçbir şey yok...

Kampa geri döndüğümde, tüm ekip ile akşam yemeğinde pirinç ve fasulye yedim, tatlı olarak ev yapımı muz ekmeği ve tabii ki mango suyu ikram ettiler. Tek ışık yanan kamp ateşi ve mumlardı. Kamp ateşinde dinlendirici ve sıcak bir atmosfer vardı. Ekip üyeleri güler yüzlü, misafirperver ve genç bir kızın ekiplerine dünyanın öbür ucundan katıldığı için mutlulardı. Proje sorumlusu bana ilk gece mesaimi yerel bir rehberle yapacağımı söyledi. Deniz kaplumbağaları gecenin karanlığında aktiftir ve milyonlarca yıllık bir yuva törenine katılırlar. Bizim işimiz ise sahildeki yuvaları bularak yumurtaları toplamaktır.

Akşam saat 10.00 da kampta hazırdım ve ilk gece mesaimi bekliyordum. Mango ağacının altındaki hamakların birinde sallanıyordum, bir genç adam yanıma geldi. Adının Miguel olduğunu ve bu gece için benim rehberim olacağını söyledi. Bana bu gece neler yapacağımızı anlattı ve kaplumbağaları rahatsız etmemek için kırmızı bir el feneri verdi. Beyaz ışık, yuvalarından denize doğru sürünmeye çalışan deniz kaplumbağalarında oryantasyon bozulmalarına neden olduğu için kırmızı ışık kullanıyorlarmış çünkü onu görmüyorlarmış.

Slowly the sun set and its glow slowly vanished beyond the sea's horizon, turning the landscape into the deep blue. After that, the island was dominated by darkness. There was nothing - nothing but the stars and the wide-open ocean. Back at the camp, the whole team had rice and beans for dinner with self-made banana bread for dessert and of course, mango juice. The only light came from a nearby fire and candles. I enjoyed the relaxing and warm atmosphere by the campfire. The team members were all friendly, welcoming and glad that a young girl joined their team from the other side of the world. The project officer told me that I would have my first night shift tonight with a local guide to look for nesting turtles on the beach.

I was swaying peacefully in one of the hammocks under a mango tree when a young man seemed to appear out of nowhere. It was dark and I could barely see his face. He said his name was Miguel and that he was my guide for tonight. He gave me a short introduction to the evening's plan and a red flashlight to avoid disturbing the turtles because they do not see it. He explained that light pollution causes orientation disruption on sea turtles that are trying to crawl from their nests to the sea. Over the course of the night, we walked for miles without seeing a turtle. It was a humid and challenging walk across the sand dunes in the dark. And the night had just started.

Suddenly, I saw a large shape outlined in the sand, but I was too slow to find out what it was. It seemed too big to be a turtle. And it was – a leatherback sea turtle - the largest sea turtle in the world standing directly in front of us. Sea turtles are active in the dark of night, participating in a nesting ritual which is millions of years old. Only by a dim red light held by Miguel, I could observe how the turtle rocked back and forth as she laid nearly 100 eggs into a nest. Miguel took biometric data from the enormous turtle which was almost three meters in size. He was looking for signs of disease and injury. Then we collected the eggs from her nest and took them back to the safe hatchery. Once emerged from its eggs, the baby turtles would be released into the sea. Miguel suggested we get some rest, so we decided to sit under a palm tree. Only the moon lit up the beach. The call of insects was mixed in with the sound of the waves hitting the shore. But even amidst all that noise, I found a quietness I had never known before. For the first time, I could see stars. Millions of them. It felt like the polar night. He turned his head to the side. Faced me. Our eyes met, his eyes were deep and dark as night. His face became even more handsome the closer it was his dark hair, full lips and chiselled features.

Gece boyunca, bir kaplumbağa görmeden kilometrelerce yürüdük. Gece yürüyüşü nemliydi ve kara kum tepelerinde yürümek çok zordu. Gece daha yeni başlamıştı. Birden kumun üzerinde büyük bir şekil gördüm. Bir kaplumbağa olamayacak kadar büyük görünüyordu, ne olduğunu anlayamadım. Ancak önümüzde duran dünyanın en büyük deniz kaplumbağası deri sırtlı deniz kaplumbağası idi. Sadece Miguel tarafından tutulan kırmızı bir ışıkla kaplumbağanın bir yuvaya yaklaşık 100 yumurta attığını ve bu sırada nasıl ileri geri sallandığını görebiliyordum. Miguel, neredeyse üç metre büyüklüğündeki dev kaplumbağadan biyometrik veri aldı. Hastalık ve yaralanma belirtileri arıyordu. Sonra yumurtaları yuvasından topladık ve güvenli kuluçkahaneye götürdük. Yumurtalarından çıktıktan sonra bebek kaplumbağalar denize salınıyor.

Miguel biraz dinlenmemizi önerdi. Bu yüzden bir palmiye ağacının altına oturduk ve biraz sohbet ettik. Miguel bana Batanlı olduğunu, buraları, ortamı ve kaplumbağaları sevdiğinden, onlar için bir şeyler yapmaktan da mutlu olduğundan bahsetti. Birde sörf yapmaktan ne kadar zevk aldığından...

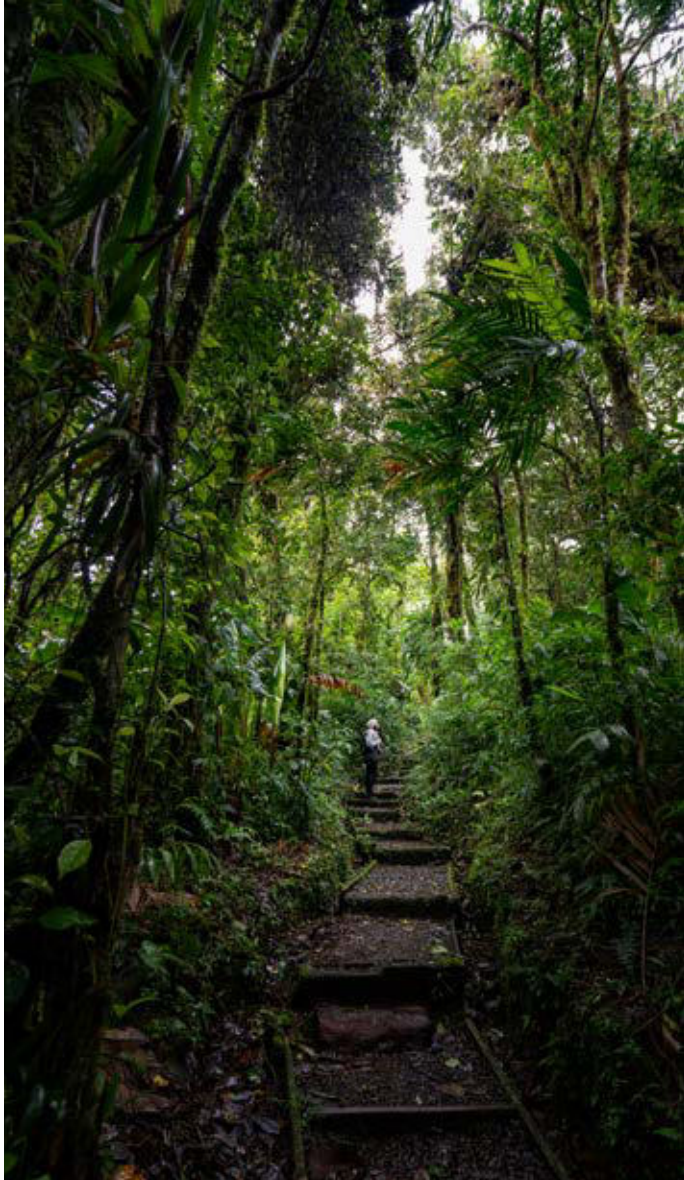
"I saw you at the beach earlier", he said with a smirk on his face instantly. I realised he was the same surfer I was watching in the afternoon. I was happy to see him again. "I loved watching you surfing. I was wondering if there are sharks out there". He started laughing. "Anything can happen out there... but I've never encountered a shark with me in the water yet." He looked at me silently for a moment and then continued, "If you are looking to catch your first wave, I can teach you". I got excited. "I love the idea of surfing but also respect the ocean. The waves here are pretty strong", I responded. "You will learn the techniques on land, don't worry about the waves for now", he assured me. "Do you live on the island?" I asked him. "I am from Bataan, but I work here. I enjoy this place and the vibes". I remembered Bataan was the sweet village I visited before. "How did you start to work with turtles?" "What choice do I have? Each turtle is precious. We do have to do something. In a world where everything is interconnected, there is no such thing as a dying ocean and a living planet", he replied. "Can you imagine living in the city?", I asked him. "I cannot imagine life without the sea. I like the city but it's a place where I cannot go surfing. Nothing clears the mind like surfing for me. I forget about everything and everyone, and for a few moments it is just me and my board and the ocean, and the rest of the world does not exist. And I let myself go. More waves, fewer people", he said laughing.

Gece çok sıcaktı ve hala uyanıktım. Sabah kuşları havada şarkı söylerken Miguel, saatin neredeyse 5 olduğunu söyledi. Sonra gülümseyerek "Sörf yapmanın tam zamanı. Sörf için en iyi şartlar sabahın erken saatleridir ve genellikle gece nöbetimin sonrasından sörf yapmaya giderim." dedi. Gökyüzü yavaşça aydınlanıyor ve gece tuvalinden pembemsi-turuncu bir fırça darbisine dönüyordu. Kampa geri döndüğümde sabah güneşini cildimde hissetmek bana enerji veriyordu. Güneşin doğuşunu izleyerek biraz daha zaman geçirdikten sonra yüzmeye gittik. Su şaşırtıcı derecede sıcaktı.

İlk gece vardiyam sona ermişti. Bu projeye üç hafta daha devam ettim. Günün hangi saatinde veya haftanın hangi gününde olduğumu veya önemsemeyi bırakmıştım. Burada her şey çok daha basitti. Teknoloji yok. Böylece insanlar ve doğa sürekli bağlantı da kalıyordu. Bu eşsiz deneyimi yaşamak gerçekten ilham verici, kendimi inanılmaz mutlu hissettim.

Bence basit ve doğal olan her şey hayatımıza en çok neşeyi getirenlerdir. Peki ya sizin yaşamınızdaki temel özelliklerden bazıları nelerdir?

He looked at me and asked, "How do you like Costa Rica?". "I love it. The climate changes often but the air smells fresh and nice all the time. This is one of the first things I noticed when I entered Costa Rica. And there is a lot to discover here." He seemed happy to hear this. "You never get bored here. If you have a bit of spirit of adventure, then you can always have the best time," he agreed. "Apart from the landscapes and the coast, I believe the island is special because of the people. People are nice here, they have strong values and they respect each other," I said. "The culture is something strong here because we all know each other and for me, the community here is like a big family", he said.

The night was warm, and I was wide-awake. I could hear morning birds singing through the air. Miguel noted it was almost 5 am while pointing at his watch. "It's almost surfing time. The best conditions for surfing are in the early mornings and I usually go surfing after my nightshift", he said smiling. The sky slowly began to brighten. Feeling the morning sun on my skin when walking back to the camp was energizing. After spending some time watching the sunrise, we went swimming and the water was surprisingly warm and clear. This was the end of my first nightshift.

Everything was so much simpler out here. The lack of phone signal, cars and shops allowed for a connection between people and nature. I felt truly inspired and happy to make this unique experience.

The simple and natural things are what bring the most joy into our lives. What are some of these essentials in your life?

Ahişabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırnı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırnı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

NE ZAMANDAN BERİ REKLAM VAR?

Hazırlayan: **Julide Yıldız**

Arşivimdeki eski gazete ve dergileri karıştırırken gördüğüm reklamlar, zihnimi 'acaba insanlar ne zamandan beri reklamı kullanıyor?' sorusuyla meşgul etmiştir. Bu reklamların ne kadar ilkel ve basit olduklarını düşünürken sonradan reklamcılığın milattan önce 3000'li yıllara dayandığını öğrendim.

Milattan önce 3000'li yıllarda ilk reklam örneklerine rastlanmış. Araştırmalar çığırtacların yaptığı reklamların, tabelaların ve tekrarların reklamların ilk örnekleri olduğunu ve bu tarihlere kadar dayandığını göstermiş.

Orta Çağ'da kalite kontrol gibi durumların oluşması marka ve amblemleri zorunlu hale getirmiş. Bu amblemler ve markalar sembolik değerler taşıyordu ve ürünlerin birbirinden ayrılmasında, insanların bilerek ürün almalarında etkili bir yöntem oluşturuyordu.

Basılı Reklamların Ortaya Çıkması

Buraya kadar anlatılanlar reklamcılık tarihi içinde sözlü ve tekrarlanan reklamlardır. 1450 yılında matbaanın icadı ile günümüzde de hâlâ varlığını devam ettiren basılı reklam mecrası ortaya çıkmış. 1480 yılında rahipler için hazırlanan bir kitabın tanıtımı kilise duvarına asıldı ve böylece görsel reklam ürünleri ortaya çıkmış oldu.

Conklin NOZAC

mürekkepli kalemleri kendi şubesinde en muvaffak olunmuş bir modeldir

Sonsuz hizmetinin başlıca vasıfları; zarafet, şıklık, hafiflik, sağlamlık ve dayanıklılıktır.

Bir dolduruşta aldığı mürekkep vasatı olarak 5000 ilâ 7000 kelime yazmağa kifayet eden

İridium kaplı altın uçları katıyen bozulmaz.

BAŞLIKA KİTASİYETİ MAĞAZALARINDA ARAYINIZ.

THE CONKLIN PEN CO. TOLEDO, OHIO, U. S. A.

her yerde olan mürekkep kalemleri bulabilirsiniz.

17. yüzyıl reklamcılığın doğduğu yıl olarak bilinmekte. Bu yüzyılda çıkartılan gazeteler ve basılı yayınlarda artık reklam verme işlemleri çok ileri seviyelere ulaşmıştır. Özellikle de ilan şeklinde verilen bu reklamlarda birçok farklı ürünün tanıtımı yapılmaktaydı. Çay, kahve ve çikolata bu ürünlerden bazılarıdır. 1588 yılında ilk reklam ajansı fikri filizlenmeye başlamış ve ilk reklam ajansı 1812

RADYOLİN

En Müessir Dış Macunudur

Dış Doktoru Diyor ki:

Sabah, Öğle ve Akşam Her Yemekten Sonra Dişlerinizi RADYOLİN ile fırçalayınız!

Yemek korutları dış aralarında gizlenen ağızlarındaki çukurlarda kalırsa ağız ve ağız olan ağız mizeleri bozarak, dişlerin çürümelerine yol açar. Hele bu ağızlar bütün gece ağızda beklediği takdirde ağız mikropu ile mizeleri ağız ve dişler ağızla bozulur, beyazlaşır, sağlanacağı tamamen kaybeder. Ağızınız ağız ve ağızlığını muhafaza etmek için RADYOLİN ile fırçalayınız!

DAHA FAZLA PARA ÖDİYEBİLİRSİNİZ

fakat

daha iyisini alamazsınız

EN ÜSTÜN KALİTE · EN UYGUN FİYAT · 5 SENE GARANTİ

ARÇELİK

Genel Satıcıları

BEKO TİCARET A.Ş.: İstiklal Cad. 349, Beyoğlu, Tel.: 49 35 00
BURLA BİRADERLER ve Şis.: Hezaren Cad. 61-63, Galata, Tel.: 44 47 20

10,2 AYAK:
Peşin 2.900 Lira
Taksitle 3.700 Lira
(300 Lira peşin, bakiyesi ayda 200 liradan 17 taksitle)

8 AYAK:
Peşin 2.500 Lira
Taksitle 3.200 Lira
(225 Lira peşin, bakiyesi ayda 175 liradan 17 taksitle)

NOT: Anbaki, nakliye ve sigorta masrafları ayrıca addedir.

yılında Londra'da kurulmuş. 1588 yılında yazar Montaigne 'bir kişinin incileri varsa ve bunu satmak istiyorsa müracaat etmesi gereken bir büroya ihtiyacı vardır' diyerek ilk reklam ajansı fikrinin temellerini atmış oldu.

Tamamen tanıtım ve daha fazla kişiye ulaşma amacı ile oluşturulan ve asırlardır da değişmeyen reklam kuralları gelişen teknolojik sistemler ve modern gelişmeler ışığında etki alanı genişlediği gibi iletişim araçları da reklamın şekillenmesinde oldukça etkili olmuş.

Eyi Isık Evinizi şenlendirir

OSRAM-D AMPULLARI

AEG Elektron

SABA Radyosu

EVİNİZE HER VAKIT NEŞ'E VE ZEVLK GETİRİR

Teghir ve satış salonu: Beyoğlu İstiklal caddesi No. 34 EDİSON Müessesesi

AGARAN SAÇLARA

SILKO

RADYOLİN

En Müessir Dış Macunudur

HER KESEYE ELVERİŞLİ HAS TRAS BİCAGI

Her Üçü de Memnun

Çünkü yeni çıkan Has bıçaklarla gayet mükemmel ve pek ucuz bıçak almak kabül olduğuna tecrübe ile görüldü

10 Tanesi 15 Kuruştur

HASAN ve PASLANMAZ TRAS BİCAKLARI

Büyükçe ve mükemmel ve yılmaz ve kibar zevceye her keser bıçaklar.

HASAN DEPOLARI - Şeşer yerleri ile bütün deriyah ve kışkıllarda aynadır.

SAHİBİNİN SESİ VE AÇENTALARINDA

İNHSARLAR U. MÜDÜRLÜĞÜ İLAN

BU RADYOLARI EMNİYETLE satın alabilirsiniz!

Zira!

Yedek parça ve yedek lambalarını her zaman bulabilirsiniz, fiyatları her keseye uygun ve rekabetsizdir

ORION Radyoları

TIP 355
5 LAMBA
3 DALGA

Kitle İletişim Araçları ile Reklamların Yapılması

Fransa'da yaşanan ve bütün dünyayı etkileyen Fransız İhtilali sonrasında reklam niteliği ve reklamı yapılan ürünlerin içerikleri de değişiklik göstermiş. Özellikle de bu dönemden sonra ortaya çıkan sanayi ve fabrikaların ürettiği ürünler reklamların asıl konusunu oluşturmuş. Fabrikalar üretimlerini daha geniş kitle-

re yaymak ve üretilen ürünlerin fazlalığı kadar satış yapmak için tamamen reklama ağırlık verilmeye başlanmış.

1883 yılında reklamcılık artık gazete ile gündeme taşınmış olur. Artık her alanda kullanılan ve insanlar tarafından da oldukça rağbet gösterilen reklamcılık sektörü için akademik çalışmalar ve ku-

ramsal kitaplar da 1903 yılından itibaren oluşturulmaya başlanır.

Radyo ve Televizyon Reklamcılığı

Reklamcılık sektörü 1907 yılında bambaşka bir boyut kazandı. Hala varlığını devam ettiren radyo reklamcılığı ilk kez bu yılda yapılmaya başlandı ve milyon dolarlık reklam piyasası oluştu. Reklamın gücü ve etkisinin yayılması ise reklam

kanununun çıkarılmasını zorunlu kıldı. 1911 yılında reklamda dürüstlük olarak adlandırılan ve tüketicinin korunması sağlanan ilk reklam yasası çıkartılmış oldu.

1940'lı yıllar ise reklamcılık sektörünün altın çağının yaşanmasını sağladı. Çünkü bu dönemde televizyon hayatımıza girdi. Televizyon artık reklamcılarının en çok önem verdiği kitle iletişim aracı haline geldi ve tüm reklam payı televizyona kaydı. Özellikle de küçük ölçekli gazeteler ve dergiler artık reklam alanı olarak kullanılmıyor sadece radyo televizyon üzerinden tüm reklamlar servis ediliyordu. Günümüzde ise sosyal medya diğer bütün mecraların reklam pastasından en çok payı almaya aday ve hatta alan konumunda.

İnsanoğlunun uygarlık tarihinde yaşadığı, deneyimlediği şartlara göre gelişen ve değişen reklamcılık günümüzün olmazsa olmazları arasında yerini almıştır. Bakalım reklamcılık sektöründe biz tüketicileri neler bekliyor, göreceğiz!

KAYNAK: <https://pazarlamaitisimi.com/reklam-tarihcesi/>

köşe bucak DÜNYA

SEYYAHIN SEYİR DEFTERİ

Dünyanın doğusunu, batısını, kuzeyini, güneyini sizler için köşe bucak geziyoruz. Gezip gördüğümüz ülkeleri her yönüyle sizlere aktarmaya çalışıyoruz.

Olur da bir gün sizlerinde yolu bu ülkelere düşerse; nereleri gezmeli, nerede kalmalı, ne yemeli, nereleri görmeden asla dönmemeli gibi pratik alternatifli bilgilerin yer aldığı programı **Ali Sami Palaz** hazırlayıp sunuyor.

Köşe Bucasak Dünyanın kapıları sizler için açılıyor.

İYİ SEYİRLER

YouTube
[youtube.com/kosebucakdunya](https://www.youtube.com/kosebucakdunya)

www.kpsebucakdunyadergisi.com.tr

25 YILLIK DENEYİM

Her Dilden Noter Onaylı Evrak Tercümesi
Vize Danışmanlık ve Başvuru Hizmetleri
Web Sayfası, Katalog Tercümeleri
Sözlü tercümanlık Hizmetleri
Seslendirme

Konya'da Tercümenin Adresi

Şemsi Tebrizi Mah. M. Babalık Sok.Cihan İşhanı Kat: 1 No : 16/101 **KONYA/TURKEY**

Tel/Fax : +90 332 352 09 32 GSM : +90 533 301 77 88

E-Posta : samcavus@hotmail.com

Gizemli Şehir
“KÂŞAN”

Yazı: ve Fotoğraflar: **Salih Doğan**

İran'a ilk seyahatim idi. İstanbul Atatürk Havalimanından İran Havayolları ile Tahran'a hareket etmek üzere kontuarda genç bir gezgin grubunun arkasında yerimi almıştım. Grubun İran hakkında fazla bilgileri olmadığı için o yasak mı, bu yasak mı diye konuşurken sakallı ve bermuda pantolonlu çocuk dönerek; siz daha önce gittiniz mi? Üzerimdeki bermuda ile orada dolaşabilir miyim acaba? diye sordu. Biraz uzun, sanırım sorun olmaz ama yine de hiç belli olmaz dedim. Sırt çantamı bagaja verip uçağa geçtim. Yaklaşık üç saatlik bir yolculuktan sonra saat 13.00 gibi Tahran İmam Humeyni Havalimanına indik.

Yolculuk edeceğim ülkeye gitmeden önce âdetim olduğu üzere mutlaka kısa bir araştırma yapmaya çalışırım. Ülkenin kültürünü, yasalarını, gezilecek görülecek yerlerini ve ülkemizin elçilik, konsolosluk ve kültürel (TİKA, Yunus Emre) kurumlarının adres ve telefonlarını not alırım. Bunu da bütün gezginlere ve gezgin gruplarına kesinlikle öneririm.

Birçok kişinin yanı başımızdaki medeniyetler ülkesi İran'a kolaylıkla vizesiz bir seyahatin mümkün olduğundan haberi bile yok, aslına bakarsanız egemen güçlerin kara propagandasından hepimiz o kadar çok etkilenmişiz ki ben bile bu kültürü yakından bilen biri olarak garip bir tedirginlik hissetmekten kendimi alamıyorum. Oysa gözlemlerimde ve

okumalarımnda hiç olumsuz bir duruma rastlamadığım gibi karayolu ile Van'dan girip bu ülkenin öbür ucuna kadar güvenle ve çok ucuza seyahat edebiliyorsunuz.

Persler, Sasaniler, Selçuklular, Safeviler, Kaçarlar gibi devletlerin dönemlerine tanıklık etmiş muhteşem şehir Kâşan'ın ismi; efsanevi Pers Hükümdarı Kays'ın ikametgâhı manasındaki Kays-Âşiyân kelimesinden gelmektedir. Okumalarımından aldığım bir nota göre bazı kaynaklarda bu şehri Halife Harun Reşid'in karısı Zubeyde'nin kurduğu ileri sürülmekte... Akşam olmadan deniz seviyesinden yaklaşık bin metre yükseklikte çölün ortasındaki bu vaha şehre ulaşmak niyetindeyim.

Kum'dan Cemkeran Mescidi'ne oradan da taksi ile Heftaduten'e ulaşıp taksi dolmuşla Kâşan'a gitmek üzere yine arabanın ön koltuğuna yerleşiyorum. Cafer isimli kaptanımız selam verip direksiyona oturuyor. Yorgun ve bitkin bir ses tonuyla sohbet etmeye çalışıyor. Yaklaşık bir saatlik yolculuktan sonra beni Kâşan'da yol kenarında indiriyor. Çünkü arkadaki diğer yolcular İsfahan'a doğru devam edecekler. Artık karanlık çökmüş, yorgun adımlarla şehir merkezine doğru yürürken bir durakta otobüs bekleyen genç bir çiftle selam verip tavsiye edecekleri uygun bir otel soruyorum. Birlikte otobüse biniyoruz. İsmi Cevat

olan beyefendi çok yardım sever. Çok değil iki durak sonra iniyoruz. Tarihin dar sokaklarından geçerek bir otele ulaşıyoruz. Cevat Bey'in iletişim bilgilerini aldıktan sonra vedalaşarak otele yerleştim.

Çıkıp etrafa bir göz atmak ve bir şeyler yemek istiyorum. Lakin akşam sekizden sonra belli yerler hariç neredeyse sanki hayat durmuş gibi geldi bana. Cadde kenarında otantik bir kafe de süs havuzları kıyısına oturup "gul ab" gül suyu içip bir şeyler atıştırıp dönüyorum. Kâşan eski bir kervan yolu olduğundan yol, yolculuk ve konaklama geleneği olan bir şehir. Uygun fiyatlara tarihi mekânlarda kalma şansına sahipsiniz. Tıpkı benim gibi...

Kukla Müzesi Hostel ismine bakıp aklınıza gelen çağrışımlara aldanmayın; görevli Abbas beyle sohbete koyulup mekân hakkında bilgi alıyorum. Önemli bir kültürel miras alanı içinde bir müze pansiyon, bir tutku projesi adeta, bunun yanında Kâşanlı ünlü sufi Faiz Kâşânî'nin soyundan eski Kaçar Dönemi din adamı ve şair Allame Cafer Faizi'nin eski evi burası... Güzel bir avluya açılan geleneksel olarak dekore edilmiş yedi odadan oluşan otantik bir yer. Hostel kavramının çağrıştırdığı bütün bilgilerden uzak, geceyi adeta eski bir kervansarayda geçiriyorum. Sabahın ilk ışıklarıyla 07.00'de geleneksel Kâşan kahvaltısıyla güne başlıyoruz. Gecenin erken tükendiği bu şehirde gündüz erken başlıyor, sabah namazından sonra sesler çoğalıyor, hareket başlıyor ilk ışıklarla tarihin içine yürüdüğünüz bu şehirde... Kahvaltıya "Sobhaneh" diyorlar. Şeffaf cam bardaklarda kişinin isteğine göre servis edilen İran çayı...

Servis başlamadan önce bir yudum çay bardağa dökülür ve ardından demliğe geri boşaltılıyor, bu işlem bardağı ısıtmak için yapılıyor. Naan denilen çtır gevrek ekmekler, biraz Tebriz peyniri biraz da meşhur havuç reçelinin olduğu sade ve besleyici güzel bir kahvaltı ile güne başlıyorum.

Heyecanlı adımlarla şehri keşfe başlıyorum. İlk göze çarpan eserlerden birisi şüphesiz Selçuklu Hükümdarı, Sultan 1. Melik Şah tarafından 11. yüzyılda Kâşan'ın merkezini çevreleyen kale duvarları oluyor. Gezime ilk olarak İran'ın ünlü bahçelerinden biri kabul edilen çölün ortasındaki bu vahanın en önemli simgelerinden biri olan Fin Bahçesiyle başlıyorum.

Bağ-ı Fin (Fin Bahçesi)

Safevilerin yazlık bölgesi olan bu şehir-

de özellikle Fin Bahçesi (Bagh-e Fin), zaten bahçeleriyle ünlü İran'daki en güzel bahçelerinden biridir. Sonbaharın ilk günleri olmasına rağmen sıcak erken bastırıyor. Biraz da yokuş yürüyorsun merkezden yukarı doğru ister istemez biraz dinlenmek icap ediyor lakin Fin Bahçesine girmemle birlikte servi ağaçları, arkları, havuzuyla ve meyve bahçeleriyle bu alan insanı çok rahatlatıyor. Şah Abbas için yapılmış. Şah Abbas öldüğünde İsfahan yerine Kâşan'a gömülmeyi arzu etmiş. Unesco Dünya Mirası Listesi'ne alınmış olan arklardan akan su sesleriyle beş yüzyıllık sedir ağaçları serinliğinde yürüdüğüm bahçenin turkuaz havuzları sizi başka bir zamana götürüyor. Mevsiminde gelen ziyaretçiler portakal çiçeklerinin kokusuna hayran kalırlarmış burada... Tabi burası da Kaçar Hanedanlığı'nın yıkıcı gücünden etkilendiğinden Fin Bağında Safevi Dönemi'nden mermer zemin ve ağaç dü-

zenlemesi dışında pek bir şey kalmamış. Müze kısmında beni etkileyen en önemli bölümlerden birisi de İran tarihinin en önemli reformcusu İngiliz ve Ruslara karşı önemli mücadeleler vermiş Emir-i Kebir'in Nasireddin Şah'ın adamları tarafından öldürüldüğü Fin Hamamı olmuştur. Bu olayı İran tarihinde Kaçarların en büyük ihaneti diye yorumlayanlar da olmuştur. Hamam kısmında bu tarihi olayın canlandırdığı heykel sergilemelerini görmek mümkündür.

Belki biraz Kâşan tarihinden de bahsetmek gerekiyor. Burada özellikle Safeviler Dönemi'nde Kâşan ilimden edebiyata, el sanatlarından mimariye ve ticarete kadar birçok alanda parlak bir dönem yaşayıp İran'ın kültür başşehri olma özelliğine sahipmiş. Şehir bütün dönemlerinde bir sanat, ilim, edebiyat merkezi olmuş.

Kâşi

Şehri dünya çapında tanıtan en ünlü sanat dalı ise artık tamamen unutulmaya yüz tutan lakin kadim bir marka değerine sahip olan önemli bir kültürel miras ögesi olan çiniliktir. 12-14. yüzyıllar arasında zirveye çıkan bu sanata ve ürünlerine "kâşi" deniliyor, genellikle firuze, gök mavisi, yeşil ve nâdiren kırmızı, sarı renklerin hâkim olduğu duvar çinileriyle daha çok yeşil renkteki çeşitli şekillerde kaplardan oluşan seramikler, kervanlarla dünya pazarlarına taşınıyordu. Selçuklu binalarında görülen ünlü çinilerin hemen tamamı Kâşan yapımı çinilerdir.

Kâşan Çarşısı (Kashan Bazaar)

İsfahan, Tebriz tarihi taş çarşıları başta olmak üzere İran'ın tüm çarşıları meşhurdur. Kâşan'ın tarihi çarşısı da bu sıra

lamada önemli bir yere sahip şüphesiz. Çarşıya adınızı attığınız anda tarihin içine girmiş gibisiniz. Şehrin görkemli dönemlerine yolculuk ediyorsunuz. Işıklar rengârenk bir cümbüşü ve canlılığı, geleneğin dinamizmini hissettiriyor. Antika eşyalardan geleneksel sanat ürünlerine bu eski şehrin seramik, çini işleri, ipek ve yün halıları, çeşitli el sanatlarından ipek yolunun ıtırli baharatlarına kadar 800 yıllık bu muhteşem atmosferi yaşamak gerek anlatmak kifayetsiz... Çarşının devamında yine medreseler, camiler, kervansaraylar, hamamlar ve Kaşan'ın görkemli tarihi kâşaneleri sizi yalnız bırakmıyor. Şehrin önemli şairleri büyük Ehlibeyt Şairi Muhteşem-i Kâşânî'yi, modern İran şiirinin büyük ustası Kâşanlı Sohrab Sepheri'yi de hatırlamadan geçmek mümkün mü?

Kâşan'ın Geleneksel Taş Konakları

Şehrin Selçuklu surları içinde kalan tarihi kültürel miras alanında Kaçar Dönemi'nin zengin tüccarlarına ait birbirinden güzel, ihtişamlı Kâşâneler (köşkler) mevcut. 18-19. yüzyıldan kalma bu taş mimari yapıların birçoğu restore edilmiş yeni işlevler kazandırılmış daha ziyade hotel, restoran tarzında turizme kazandırılmış. Bunların en önemlilerinden biri olan Hotel-Restoran olarak işletilen Ameriha'da öğle yemeğinde Kâşan mutfağı lezzetlerini denemeye karar veriyorum. Bu görkemli mekân 18. yüzyılda Kâşan'da Valilik yapmış Şah'ın ordusunun ihtiyaçlarını karşılayan ve bölgenin ticaret yollarının güvenliğini de sağlamış olan zengin tüccar İbrahim Halil Ameri için yapılmış. Ameri Kâşanesi bitirildiği dönemde ülkenin en büyük konağı olma özelliğini taşıyormuş. Amerinin büyük salonunda harika vitraylardan süzen renkli güneş ışınlarının masamıza yansıyan huzmeleriyle Kâşan mutfağından sebze çorbası, taze nan ve uzun şiş kebaplar, naneli ayran, gül ab ile mükellef bir öğle yemeğiyle kendimi ödüllendirip geziye devam ediyorum. Şimdi bir Kaşan'ın Kâşânelerini gezelim.

Tabatabai Evi

Kaşan'ın en önemli Kâşânelerinden biri olan ünlü halı tüccarı Tabatabai'nin evi. 1880'lerde inşa edilen evin en dikkat çekici özelliği mukarnaslar, iç içe geçmiş girift taş rölyefleri, ince siva işçiliği ve göz alıcı ayna ve vitray detaylarıyla

bizi bin bir gece masallarında Şehrazat'ı anımsatan bir saray misali... Üç bölümden oluşan konak; aile efradının yaşadığı bölüm, davet ve şölen için kullanılan kısım ve hizmetlilerin yaşadığı avlu kısmından oluşuyor. Avlu etrafındaki zarif sütunlar, etkileyici mimari duvar kabartmaları, renkli vitrayları ve harika akustiği ile büyüleyici bir güzelliğin mimarisini oluşturmuş. Beş bin metrekarelik bir alana inşa edilmiş bu konak aynı zamanda başka bir hikâyenin parçası olma özelliği taşıyor. Hikâyeye göre Tabatabai gibi Kâşan şehrinde ünlü bir halı tüccarı olan Borujerdi, Tabatabai'nin kızıyla evlenmek istemiş. Tabatabai bu evlilik için tek bir şart koşmuş. Kızının en az kendisinin kadar güzel bir konakta yaşamasıymış. O günden 18 yıl sonra Borujerdi'nin evi tamamlanmış ve en az gelinin babasının evi olan Tabatabai Evi kadar muhteşem bir ev yapılmış. Bir anlamda nazire olarak yapılan Borujerdi Konağına gidelim şimdi.

Borujerdi Konağı

13. yüzyılda Kaçar Hanedanı Dönemi'nde inşa edilmiş şehrin sembol eserlerinden birisi de hiç şüphesiz Borujerdi Evi ya da Konağıdır. Şehrin simgeleri haline gelmiş Bad girfti denen simetrik rüzgâr bacaları ile bu konak İran mimarisinin en güzel örneklerinden biri olarak kabul ediliyor. Mir Ahmet mahallesinde bulunan ünlü halı tüccarı Borujerdi Evi'nin bütün sanatsal işleri, alçı

büyük ve ünlü ressamı olan Kemal-ul Mülk'ün amcası Seni-ul Mülk tarafından yapılmış. Muhteşem olan bu yapının fotoğrafını çekerken zamanın nasıl geçtiğini anlamamakla birlikte zihnimde sürekli bir mukayese, bir muhakeme ile acaba hangisi daha güzel düşünceleri...

Hammam-i Sultan Mir Ahmet

Sultan Mir Ahmet Hamamı Kâşan kentinin en önemli ve en eski tarihi eserlerinden biri kabul edilmektedir. Şehrin sembol eserlerinden biri olan Borujerdi Evi'ne çok yakındır. Tarihi, Selçuklu Dönemi'ne dayanan bin metrekareden fazla bir alana sahip muhteşem mimariyle ülkenin en güzel tarihi hamam eserlerinden biridir. En kaliteli mermerlerden yapılmış olan hamam büyük ve küçük hamam denilen iki kısımdan oluşmaktadır. İlk olarak Kaçarlar zamanında restore edilmiş olan bu anıt yapının en önemli özelliklerinden birisi du-

varlarında 17 kat restorasyon amaçlı alçı bulunmasıdır. Bu da yapının ne kadar eski olduğunu gösteriyor. Sonuncu restorasyonda hamamın alçı katları 17 kat tek tek kaldırılıp soyularak süt, yumurta beyazı, soya unu, limondan yapılma en alttaki, en orijinal alçıya ulaşılmış. İnsana adeta bir pasta tarifi gibi gelse de bu karışımın çimentodan bile daha dayanıklı olduğu iddia ediliyor. Burada yapmadan dönmeyin diyeceğim bir aktivite var ki oda bu tarihi hamamın kubbelerine çıkıp şehrin zarıfçe yükselen minarelerini, rüzgâr kulelerini (bad girifti) izleyebileceğiniz bir Kâşan şehir panoramasıdır, mutlaka deneyimlemelisiniz.

Bozorg (Büyük) Ağa Cami ve Medresesi

Bozorg Farsça da büyük anlamına geliyor. Bu cami Büyük Ağa Cami ve aktif olarak halen medrese olarak da işlevini sürdüren 19. yüzyıl mimari eseri olarak

Kaşan'da en çok ziyaret edilen mekânlardan biridir. Muhteşem eyvanlı bir mimariye sahip olan bu yapı çinileriyle adeta sizi büyüler. Ülkenin ünlü mimarlarından Ustad Hacı Sa'ban-Ali tarafından yapılmış aynı zamanda İran'ın Taç Mahal'i muamelesi görmekte, hakikaten etkileyici bir yapı mutlaka görülmeli diye düşünenlerdenim.

Antik Sialk Höyüğü

Kaşan'daki son gezim merkeze 3.5-4 km yürüyerek gidebildiğim Antik Sialk Höyüğü; İran'ın Persepolisten sonraki en önemli ve en zengin arkeolojik kültürel miras alanı. Antik dönemlere ait yerleşim alanlarının kalıntıları, 4. yüzyıla tarihlenmekte, buradaki buluntuların çoğu ait olduğu ülkeden çıkarılarak dünya müzelerinde sergilenmekteymiş, alan rehberinin anlattığına göre; çömlek

kaplar, metal eşyalar, taş, kil ve kemikten yapılma ev aletleri Sialk Höyüğü'nden çıkarılmış birçok tarihi eserin bugün Paris'teki Louvre, New York'daki Metropolitan Müzesi'ne götürüldüğü; kalan kısmının da Tahran'daki İran Milli Müzesi'nde sergilendiğini öğrendim. Rehberimiz halen kazıların devam ettiğini lakin en önemli kalıntının Mezopotamya'da yer alan ünlü Zigurat tapınaklarıyla benzerlik ifade eden Yedi bin beş yüzyıllık Elam Dönemi'ne tarihlenen zamanın ötesinde eski bir medeniyetin sofistik kalıntısı Sialk Zigurati'nı görmemi tavsiye etti.

Gece otobüsle ya da taksi ile İsfahan'a geçmeyi planlıyorum. Lakin Kâşan'a ilk ayak bastığımda tanıştığım genç çift; bilgisayar mühendisi Cevat beyi ve eşi Elham hanımı Kâşan'ın tarihi mekânlarından biri olan Nabatrie Ghanadilpati pastanesine davet ediyorum. Beni kırmayıp geliyorlar. Bu meşhur fırının Hindistan cevizli kurabiyeleri ve çayı eşliğinde İstanbul'a ve Kâşan'a dair derin bir sohbete dalıyoruz. Ardından kendilerine gösterdikleri mihman (misafir) severlik için teşekkür ediyorum. Gün geceye ulaşmadan yola çıkmalıydım, sağ olsun Cevat bey bir taksici arkadaşını arayıp çok uygun fiyata İsfahan yolculuğu ayarladılar ve akşam saat on gibi yeni kapta-

nım Kamber ile yola çıkıyoruz.

Tarihi Kâşaneleri (köşkleri), Kâşi çinileri, gül bahçeleri, gül suyu, Geleneksel Gülsuyu Festivali ile ünlü bu şehri hakıyla gezmek, keşfetmek için bir iki gün yetmez. Ben sonbaharın ilk günlerinde geldim ama siz mutlaka nisan, mayıs yani bahar aylarını tercih edin. Çünkü o dönemde şehir ile özdeşleşmiş olan gül bahçelerinde güller açmış, kokusunu tüm şehre yaymış oluyor.

***Kâşan şehrindenim
Fena sayılmaz halim,
Bir lokma ekmeğim var, biraz aklım,
İğne ucu kadar da zevkim.
Annem var, ağaç yaprağından
daha güzel,
Dostlar, akan sudan daha iyi
Ve Allah, burada yakındadır...
(Suyun Ayak Sesi-Sohrab Sepehri)***

 www.hesna.com.tr

Bizim zamanımızda sinema çok önemliydi. İnsanlar haftada iki kere sinemaya giderdi. Televizyon yoktu henüz. Magazin mecmualarından, dünya sinemasına ilgi duyanlar Hollywood'u, Türk sinemasına ilgi duyanlar ise Yeşilçam'ı takip ederdi.

“YEŞİLÇAM’IN GÜLEN YÜZÜ”, USTA JÖNÜ **ENGİN ÇAĞLAR** İLE YEŞİLÇAM’A YOLCULUK

Röportaj ve Fotoğraflar: **Benian Çulhaoğlu**

İntikam derler adıma 2

Sinema sanatçısı, usta oyuncu, Film-San Vakfı Başkanı Engin Çağlar'ı Yeşilçam sokağında bulunan, vakıf binasındaki makam odasında ziyaret ettim. Yaşamı ve sinema üzerine bilgi ve keyif dolu bir sohbet gerçekleştirdik.

Yeşilçam'ın beyefendisi, romantik jönü olarak binlerce insanın kalbine taht kurdunuz. Sinemamıza uzun yıllar hizmet ettiniz ve etmeye devam ediyorsunuz. Aynı zamanda Film-San Vakfı'nın başkanıınız. Yeşilçam'a

giriş hikâyenizi bizlerle paylaşır mısınız?

Bizim zamanımızda sinema çok önemliydi. İnsanlar haftada iki kere sinemaya giderdi. Televizyon yoktu henüz. Magazin mecmualarından, dünya sinemasına ilgi duyanlar Hollywood'u, Türk sinemasına ilgi duyanlar ise Yeşilçam'ı takip ederdi. Yeşilçam Sokağı Türk sinemasının merkeziydi. Bu sokakta 40-50 film çeken firma, bu binada da Halk film vardı. Yapımcı Fuat Bey ölünce, eşi, ses sanatçısı Suzan Yakar Rutkay Hanım binayı Film-San Vakfı'na hibe etti.

O yıllarda herkesin gözü artist olmaktaydı. İyi para kazandıran, güzel insanların yaptığı bir işti. İnsanlar sinema oyuncularını gibi giyinip, hareket ederlerdi. "Güzel kadın, yakışıklı erkek" sineması dönemi idi. Yeşilçam'da olduğu gibi Hollywood'da da böyleydi.

Ses, Yıldız, Artist, Perde mecmuaları çıkardı. Mecmuaların yaptığı yarışmalar çok ilgi görüyordu. Ekrem Bora, Ayhan Işık, Belgin Doruk gibi ünlü isimler yarışmaları kazanarak sinemaya geçmişlerdi.

Ses mecmuasının düzenlediği, ilki 1962'de yapılan Tamer Yiğit'in kazandığı

"Artist Yarışması"na, 1968 yılında ben de katıldım. Şansımı denemek istedim, fotoğraf gönderdim. Yaklaşık 5280 erkek, 2400 kadın adayın katıldığı yarışmayı kazandım.

Üniversitede mimarlık okuyorsunuz o yıllarda. Mimarlıktan sinemaya geçiş nasıl oldu?

Annem babam ilkokul öğretmeni. Beni büyük bir kuruluşun genel müdürü olmak üzere hazırlıyorlardı. Ortaokulu Robert Kolej'de, yüksek puanla kazanarak yatılı okudum. Eğitimime Şişli Terakki Lisesi'nde devam ettim. Aynı zamanda Galatasaray'da futbol oynuyordum. Annem futbolcu olmamı istemedi. "Bırak," dedi, ben de bıraktım. Üniversite okumamı istedikleri için "Sanat Tarihi" okumaya karar verdim. Babam Güzel Sanatlar Fakültesi mezunudur. Çok güzel resim yapar, ben de öyle. Sanatçı ruhumu babamdan almışım. İstanbul Üniversitesi'nde Sanat Tarihi bölümünde okurken eğitimime yurt dışında devam etmek istedim, Almanya'yada karar kıldım. Önce turist olarak gidip, Goethe Enstitüsü'nde Almanca öğrendim. Sonra Ankara'da yurt dışında okumak için döviz imtihanına girdim, kazandım. Hildesheim Werk Kunst Üniver-

sitesi'nde dört yıl iç mimarlık okudum. Ses mecmuasının yarışması yapılıncak alımda kalmamı istedim. Yarışmaya katılıp kazandım, ardi ardına teklifler de gelince sinemayı tercih ettim.

İlk filminiz ne zaman çekildi, kiminle başrol oynadınız?

1968 yılında "Öksüz" adlı filmde Fatma Girik ile başrol oynadım. Yapımcı Seden Film'di. Yönetmen, dönemin tek kadın yönetmeni Bilge Olgaç'tı.

Çok severek izlediğimiz, Türk sinemasının "Dört Yapraklı Yoncasi" olarak bilinen sanatçılarımız başta olmak üzere birçok ünlü kadın oyuncuyla başrol oynadınız. Bugüne kadar kaç film oldu?

Evet, dört büyük sanatçıyla birçok filmde başrol oynadım. Fatma Girik'le oynadığımız "Öksüz"ün ardından Türkan Şoray ile "Kadın Değil Baş Belası" geldi. Filiz Akın'la "Hüzünlü Aşk," Hülya Koçyiğit'le "Kına-

lı Yapıncak" filmlerden bir kaç... Selda Alkor, Emel Sayın ile filmlerimiz var...75 sinema filmi, 14 dizi filmde oynadım.

Bildiğim kadarıyla sinema üzerine ne tecrübeniz, ne de eğitiminiz vardı, zorlanmadınız mı?

O yıllarda sinema okulu yoktu. Şimdi 140 üniversitede sinema ve televizyon bölümü var. Sinemaya merakım hep vardı. Türk sinemasını da, dünya sinemasını da

Antalya altın portakal 2011 ödül

takip ederdim. Çabuk öğrendim.

Örnek aldığınız sinema sanatçıları var mıydı?

Olmaz mı. Yabancı sinemadan Burt Lancaster. Türk sinemasından Ayhan Işık, Ekrem Bora, Muzafer Tema.

Sonra bir dönem sinemaya ara verdiniz, o süreçte neler yaptınız?

1975'de sinemayı bıraktım Sinemada "gri yıllar" dediğimiz dönem başlamıştı. Ayhan Işık, Fikret Hakan gibi birçok sanatçı sahneye çıkıp, şarkı söyledi. Ben yapmadım. 1975-1981 yılları arasında kadın konfeksiyon mağazası işlettim. 1981 itibarıyla sinemaya yeniden döndüm. Film, fotoroman ve dizi filmlerde oynadım. Bu arada matbaacılığa devam ettim. Babam 1938'de Öğretmen Yayınları'nı kurmuştu. Okullardaki, haritaları, hitabeleri, mevsim tablosu, vb. araç gereçleri yapıyordu. Onu devam ettirdim, ta ki üç yıl öncesine kadar. Şu an hiçbir şeyim yok, zaten evim arabam, yazlığım her şey eşimin üzerinedir. Bir tek "insan sevgisi" bende olan.

Bir de eşinize ve çocuklarınıza olan sevginiz... Ne mutlu size, Eşiniz Filiz Vural ile yıllardır süren örnek olacak nitelikte bir evliliğiniz var. Halk onu ülkemizin ve Avrupa'nın en güzel kızı olarak tanıdı, sevdi ve hiç unutmadı...

Evet, unutulmadı. Filiz, 1970 yılında Türkiye Güzellik Kraliçesi seçildi, 1971 yılında ise Avrupa Güzeli. 1972 yılında evlendik.

Aslında daha önce evlenecektik ancak Avrupa Güzeli olunca defilelere, etkinliklere katılacağı için bir yıl evlenme yasağına takıldık. Filiz 16, ben 30 yaşındaydım tanıştığımızda. 50 yıldır birlikteyiz.

Yıllar geçmesine rağmen sinemanın içindesiniz, halen Film-San Vakfı'nın başkanısınız. Belediye söyleşilerinizin birinde sizi dinleme şansını yakaladım. Çok değerli bilgiler veriyorsunuz...

2016 yılında Film-San Vakfı'nın başına geçtim. Vakıf 1975 yılında kuruldu. Ben de o yıldan itibaren üyesiyim. 9000 civarında üyesi var. Vakıf çalışmalarının dışında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin salonlarında sinema söyleşileri yapıyo

rum. İzmir, Erzurum, Ankara, İstanbul'daki üniversitelerde de söyleşiler yaptım, yapacağım. Ayakta kaldığım sürece sinemanın içinde olmaya devam edeceğim.

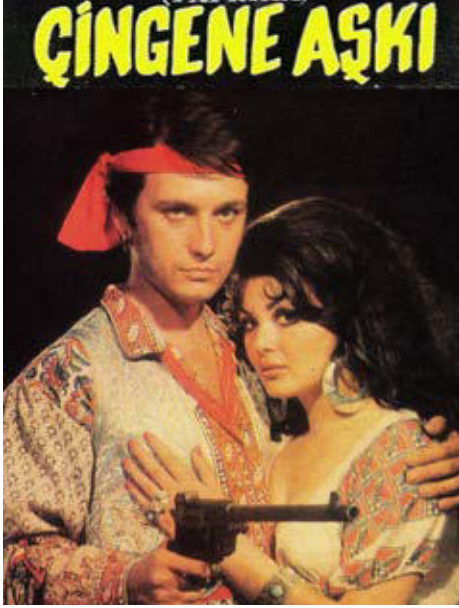
Yeni projeler var mı?

İki yerde oyunculuk atölyesi yapacağım. Yedisanat Akademi'deki yakında başlıyor. Sinema filmi projem var; hem başrolde oynayacağım, hem de yönetmenlik yapacağım.

Sadri Alışık Sinema Onur Ödülü'nü aldınız. SESAM tarafından ödüllendirildiniz. Yaşamınız boyunca pek çok ödüle layık görüldünüz. 40 yıl aradan sonra Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'ne katılıyorsunuz, ödül alıyorsunuz. Ve "Yeşilçam'ın Gülen Yüzü Engin Çağlar" adlı değerli bir esere imza atıyorsunuz. Bahseder misiniz?

40 yıllık bir küskünlük vardı, festivalle re katılmıyordum. Yıllar sonra katıldım, 2011 yılında "Yaşam Boyu Onur Ödülü"nü verdiler. Ardından kitap yazmamı istediler. Aslında belirli yazarlar var, sanatçılar hakkında kitapları onlar yazıyorlar. Bana "Seni biliyoruz, kendin yaz," dediler. Ben de yazdım. Antalya Film Festivali'ne gidip ödül alan, kendi kitabını yazan tek oyuncu benim. Her şey kayıtlıdır bende. Afişler, lobi kartları hepsi var. Kendi arşivimi kullandım.

1968'de ilk filminizden bugüne kadar

52 yıl geçti. Yarım asırdan fazla. Bu sürede çizginizi hiç bozmadınız. Filmlerinizi, sinema adına yaptığınız çalışmalarla isminizi bugünlere taşıdınız. İzleyici sizi çok sevdi. Bu büyük bir başarı ve hiç de kolay değil. Size göre sanatçının değerleri ne olmalı?

Önümüzde olan insanların yaptıklarını, yapamadıklarını, iyi işler yapıp halkın önündeki hallerini iyi bildiğimiz için bizim dönem sinemayı meslek olarak gördü ve devamlılığını sağladı. Haysiyetli, namuslu, karşısındakine yardım eden, güler yüzlü olursanız, insanlar sizi severler. Bizim dönemin oyuncularını Türk insanı çok sevdi.

Kazandığın başarıyı farklı şekilde kullanmak istersen, maddi çıkarları ön planda tutup, insanların hisleri ile oynarsan, bir süre sonra insanlar seni dışlar.

Günümüzde televizyon dizileri çok yaygın. Birden yukarı çıkıyor. Layık olmayan, bilgisi, görgüsü, yaşam şekli uygun olmayan bunu taşıyamıyor. Birkaç yıl sonra halkın gözünden düşüyor. Dizi bitip birkaç dizide de rol alamayınca halk unuttuyor. Sinema kalıcı şöhrrettir.

Kazandığın şöhreti sürdürebilmek istiyorsan; işini çok seveceksin, çok düşüneceksin, hata yapmamaya gayret edeceksin ve her dönemde bulunacaksın.

Köşe Bucak Dünya dergisi olarak çok teşekkür ediyor, daha nice yıllar başarılı çalışmalarınızın devamını diliyoruz. Son olarak, sinemaya gönül veren gençlere neler tavsiye edersiniz?

Eğitim öneririm. En önemli eğitim: Yeşilçam döneminin iyi zamanlarını, Hollywood'un 1940-1960 yılları arasında yapılmış önemli filmlerini izlesinler. Türk sinema tarihini öğrensinler. İşlerini severek yap-sınlar. Meslek olarak düşünsünler, devamlılığını sağlamak için ciddiye alsınlar, çalışsınlar.

TÜRKİYE GEZİNLER KULÜBÜ

SEYAHAT BLOĞU

EN GÜNCEL
GEZİ YAZILARI
SİZLERİ BEKLİYOR !

www.bizgezginler.com

Uğur Demircan
URUGUAY

Salih Doğan
Şiraz

Atilla Atasoy
Kırgızistan

Sevcen Akesi
Cesky Krumlov

F. Şiyma Aksekili
Bir Doğa Harikası:
İskoçya

Yekta Erdem
Titicaca Gölü

Orhan Kural
Bermuda Adı Herkesi
Korkutuyor

Yako Taragano
Yüzen Tatil Köyü: Cruise

Ali Sami Palaz
Zanzibar

Suat Şimşek
Benin

Hüseyin Gökçe
ABD

Can Topakoğlu
Bilbao - San Sebastian

Timur Özkan
Antarktika

Ahmet Coşkunaydın
Evliya Çelebi, Rüya ve
Bangladeş

Nasuh Mahruki
SEYAHAT ETMEK YAŞAMI
YENİDEN KEŞFETMEKTİR

Mehpare Sözen
Gaziantep

İzzet Keribar
Singapur

Zeliha Öz
Myanmar

HASIR VE SEPET SANATI KARATAY'DA YENİDEN CANLANDI

Yazı: **Doç. Dr. Zuhal Türkteş** Fotoğraflar: **Karatay Belediyesi Basın**

Kaynağı çok eskilere dayanan sepet örme, sepetçilik sanatı; günümüzde ambalajlama tekniğinin gelişmesiyle gerilemiştir. Çünkü eskiden malların piyasaya sürülmesi, tarım, bahçe, bağ ve balıkçılık ürünlerinin taşınması, pazara götürülmesi ve pazarlanmaları sadece sepetle olurdu. Modern ambalaj sanayi ise bugün sepetçiliği yok etmiştir. Buna karşılık, lüks sepetçilik denilen çiçek saksısı ve dekorasyon amaçlı kullanılan sepet türleri gelişmiştir.

Bugün Karatay Belediyesinin açtığı "Hasır ve Sepet Sanatı Kursu" sayesinde hasır ve sepet örme sanatı yeniden canlandırılıyor. Belediyenin başlattığı proje kapsamında, Başarakavak Mahallesinde söğüt ve kamış, bambu ekimi yaparak üreticilere hammadde temini konusunda da destek olunmuştur. Sepetçilik ve tarihi ile ilgili detaylı bilgiler vermeden önce, Karatay Belediyesinin bu konuda yaptığı çalışmalara değinelim.

Karatay Belediyesi, KOP Bölge Kalkınma İdaresi protokolüyle imzalanan ve İŞKUR işbirliğiyle hayata geçirilen dezavantajlı grupta bulunan kadın ve erkek vatandaşlara yönelik "Tatlıcak da Hasır ve Sepet Sanatı Yeniden Canlanıyor" adlı proje başlatıldı. Halk Eğitim Merkezi eğitmenleri tarafından eğitilen kursiyerlerin, kurs sonunda da bu sanatı bir meslek olarak edinmeleri ve üretilecek hasır ile sepetlerin satışıyla aile ekonomilerine katkı sunulması hedefleniyor.

Proje hakkında bilgi veren Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, 31 Mart yerel seçim beyannamesinde yer

alan proje ile ilgili olarak "Bu projemizi, kültürel hayata ve turizme olan katkılarının yanı sıra toplumda dezavantajlı durumdaki vatandaşların yeniden topluma kazandırılması, üretime katılmaları ve aile ekonomisine katkı sağlamaları yönünden çok önemsiyoruz." diyerek projeye verdiği önemi belirtmiş oldu.

Hem Hasır ve Sepet Sanatı Yeniden Canlanıyor Hem de Kursiyerlerin Aile Ekonomisine Katkı Sağlıyor.

Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, Karatay Kaymakamı Abdullah Selim Parlar ve İlçe Milli Eğitim Müdürü Sami Sağdıç ile birlikte Tatlıcak Halk Eğitim Merkezini ziyaret ederek kursa katılan vatandaşlarla bir araya geldi.

Kursiyerlerin yaptığı çalışmalar ve eğitim konusunda bilgi alan Başkan Hasan Kılca, projenin toplumda ki dezavantajlı grupların zararlı alışkanlıklardan uzak durmalarına katkı sunacağını belirtti. Hasan Kılca, "Şu anda Tatlıcak Tesislerinde Halk Eğitim Merkezinin eğitim modülüne uygun olarak kursiyerlerimize eğitimler veriliyor. Karatay Belediyesi olarak bizler de KOP Bölge İdarelerimizle protokol imzalayarak İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz, Halk Eğitim Müdürlüğümüz ve yine İŞKUR'un da desteğiyle ilk defa bu bölgede yaşayan hemşehrilerimize yönelik olarak hasır ve sepet sanatı kursu açtık. Burada hem yüzyıllar öncesine dayanan kültürümüzün yeniden canlandırılıp gelişmesine hem de kursa katılan hemşehrilerimizin bir meslek sahibi olarak aile ekonomilerine de katkı sunulmuş olunuyor. Bu anlamda da önemli bir iş yaptığımızı düşünüyoruz. Projemize des

tek veren, katılan ve eğitim veren herkese teşekkür ediyorum.” şeklinde konuştu.

Proje Yöre Halkı İçin Oldukça Önemli ve Çok Güzel

Karatay Kaymakamı Abdullah Selim Parlar da proje dolayısıyla Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca'ya teşekkür ederek şunları aktardı: “Bu mahallelerimizde yaşayan kardeşlerimiz zaten hasır ve sepet yapımı konusuna yabancı değillerdi ama yapılmaya yapılmaya unutulmuştu. Bu sanat ve mesleğin yeniden canlandırılarak yöre halkına ekonomik anlamda da bir katkı sunulmuş olması çok önemli ve güzel.”

Sepetçilik Tanımı, Tarihi, Konya Atölyeleri

Ağaçların ince sürgünlerinden ve bitkilerin odunlaşmamış saplarından faydalanılarak yapılan örgü ve el sanatı ürünleri sepet, bu el sanatı alanı ise sepetçilik olarak tanımlanmaktadır (Atay 1987). Sepetler, yiyecek eşya taşımak için üretilen, kulplu ya da kulpsuz taşıma veya saklama kaplarıdır. Sepetçilik, insanlık tarihiyle başlar. Topluların kültür tarihlerine katkısı bulunan sanatlardan biri olan sepetçilik, bugün dünyanın çeşitli ülkelerinde hammaddenin bulunduğu bölgelerde halen uygulanmaktadır (Gürtanın 1961). Bilim adamlarına göre, neolitik insanının kültür tarihine katkılarının biri olan sepetler, kullanım alanlarına veya işlevlerine göre üzüm, yumurta, çamaşır ve çiçek sepeti gibi isimler alırdı.

Sepetçiliğin çok eskilere dayanan bir meslek olduğu söylenebilir. Ambalaj ve paket sanayinin gelişmediği, sanayi devrimi öncesi dönemlerde sepetler balıkçılıkta, tarlada, bağda, bahçede, çiçekçilikte, zeytincilikte, meyve ve sebzelerin taşınmasında, inşaatlarda ve daha pek çok alanda kullanılırdı. Ülkemizde ise sepetçilik daha çok Kastamonu, Konya, Trabzon, Rize ve Edirne illerinde yaygın olarak uğraşılan önemli bir geçim kaynağıdır.

Konya ve çevresi hammadde teminine bağlı olarak küçük el sanatlarının üretildiği bölgelerden biridir. Konya da geleneksel biçimde kullanım alanı bulan ve üretilen sepetler, günlük hayatın vazgeçilmez kullanım eşyalarındandır. Bağ bozumundan buğday hasadına çeşitli kullanım alanları olan sepetler, Konya ve çevresinde bulunan atölyelerde üretilmiş ve halkın ihtiyaç-

larını gidermiştir. İhtiyaçların değişmesi ve sepet yerine kullanılabilecek farklı ürünlerin piyasaya çıkması ile kullanım alanı oldukça daralan sepetler, bugün Konya da üretilmemektedir.

Hammadde ve Üretim Süreci

Sepetçilikte genellikle ot, bambu, mısır sapı, bataklık sazı, saman sapı, böğürtlen, rafya, kamış, bitki saplarıyla, bodur söğüt, kestane, fındık, siyah akça ağaç vb. gibi ağaç filizleri kullanılır (Gürtanın 1961). Konya da üretilen sepetlerde ise bölgenin coğrafi özellikleri doğrultusunda yetişen; bataklık sazı, kamış, söğüt ve benzeri ağaçların dalları ve bitki (arpa, buğday, yulaf) sapları kullanılmıştır. Bu hammaddelerin gövdeleri yarılarak ısıtılır ve örülmeye uygun hale gelir. Arpa ve buğday sapları ise sadece nemlendirilerek sepet örücülüğünde kullanılır.

Elde edilen yassı şeritler aralarına yontulmamış çubuklar konularak, bir alttan bir üstten geçirilerek örgü yapılır. Bu örgü, hasır örgüsüne benzetilebilir. Sepet saplı olacaksa ağız çemberi eklenirken sap dalları da örgüye dâhil edilir. Sepet veya küfenin dip tarafı sonradan ilave edilir. Bir bataklık bitkisi olan kamış sepet imalatında kullanıldığı zaman dilimlenerek ayrılır. Kamıştan yapılan sepetlerin örülmesi oldukça zordur, bu nedenle çok zahmetli bir üründür. Bunun yanı sıra kamışlar dilimlendiklerinde kenarları jilet gibi keskin olur. Bu zorluklara rağmen kamış sepetlerin tercih edilme nedeni diğer sepet türlerine göre daha sağlam olmalarıdır.

Üretilen Eserler ve Pazarlanma Biçimleri, Bugünkü Durumu

Konya yöresinde üretilen, yörenin tarımsal ürün yelpazesi içinde daha çok kuru erzak ve üzüm taşınmasında kullanılan sepete “kölemen sepeti” denmektedir. Sepetler kullanılacakları yerlere göre çeşitli boy, biçim ve isimde yapılır ve kullanılır. Sepetçilik bir el sanatı olduğu için her yöreye göre çeşitli şekilleri vardır. Örülen sepetin hangi amaçla kullanılacağı, örgüsünde kullanılacak malzemeyi ve şeklini belirler. Mesela tahıl veya sıvı konulacak bir sepetin son derece sık örülmesi, aralarına başka malzemelerin kullanılması lazımdır. Bunun yanında, kafes, ağ, tuzak vb. yerlerde kullanılacak sepetlerse delikli olur. Sepetin, daha ağır yükler taşımaya yarayan, kaba örgülü, sağlam ve hacimli olanına ise küfe denir. Küfelere, hamal ve zahire küfesi gibi isimler verilir. Küfeler zahire ambarlarında zahire saklanması veya tohumluk tahılların saklanması için de kullanılırdı. Konya ve çevresinde en çok üretilen ve kullanılan sepet türü küfelerdir.

Küfe sepetten daha büyük olmasının yanında yuvarlak veya dört köşe olarak üretilebilir. Bazı küfeler iki yanındaki meşin as-

kılıklarla sırta alınır, böylelikle yükün kolay taşınması sağlanmış olur. Yükten iyice ağırlaşmış bir küfenin sırta daha az zahmetle alınmasını sağlayan üçayaklı küfe sehpaları vardır. Küfe de sepet gibi, kullanıldığı işe göre “oduncu küfesi”, “pazarcı küfesi”, “kömür küfesi” vb. şeklinde adlandırılır.

Teknolojinin gelişmediği dönemlerde taşıma işinde kullanılan sepetleri yapan sepetçiler ya da küfeciler, taşıma sektörünün gelişmesi, plastik ve plastik türevi maddelerden yapılmış benzer malzemelerin kolay ve seri yapımı, ekonomik oluşu nedeniyle bu meslek de unutulmuş zanaatlar arasında yerini almıştır. Bugün bu konuda Karatay Belediyesinin öncülüğünde başlatılan proje kapsamında bu sanatın yeniden can bulması sağlanmıştır.

rıza turizm

seyahat acentası

GEZMEK İÇİN..

444 0 818

www.rizaturizm.com

Göçebe Ruhlar Issık Göl'de

Yazı: **Salih Doğan** Fotoğraflar: Atilla Güven, Salih Doğan

Küreselleşen dünyanın önündeki en büyük tehlike, insanların, şehirlerin ve hayatların giderek birbirine benzemesi. Bu durum, seyahat etmekteki "farklılıklara şahit olmak" duygusunu, farklı anları yaşama heyecanını küllendiriyor. Bu genel durumun aksine, günümüz dünyasının alışlageldik görüntülerinden ve etkinliklerinden farklı ve özellikle bizim kültürel kodlarımızın mazisine uzanan bir festivale davet edildik: 2. Dünya Göçebe Oyunları Festivali. 2011 yılında Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Kazakistan ziyareti sırasında yapılan istişareler neticesinde Kırgızistan Cumhurbaşkanı Almazbek Atambayev'in de girişimiyle hayat bulan bu festival, Issık Göl şehrinde, Kırçın Yaylası'nda, Tanrı Dağı eteklerinde muhteşem bir tabiatın ortasında gerçekleştiriliyor. İlki olmasına rağmen dünyanın farklı ülkelerinden ziyaretçilerin akınına uğrayan, göçebe ruhunun canlandırıldığı festival, 03-08 Eylül 2016 tarihlerinde Kırgızistan Issık Gölde düzenlendi.

Bu festivalin amacı, tarihte Türk halklarının o eski ruhunu yeniden diriltmek, geçmişimize sahip çıkmak, Türk halkla-

rı arasında ortak kültürü geliştirmek ve yaşatmak olarak belirlenmiş. Bu bakımdan, göçebe halkların yaşam biçimleri, gelenekleri, töreleri, kültürel ve sportif oyunları bu festival bünyesinde canlandırılıyor. İlk organizasyona göre, festivalin birçok ülkede yakaladığı popülariteyi ziyaretçi yoğunluğundan anlamak mümkün. Ayrıca bu kadim kültürün uyandırdığı merakı karşılayacak "değer" üretiminin de festival organizasyonu

tarafından karşılandığını gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz. Türkiye Cumhuriyeti'nin de verdiği destekle organizasyon gerçekten takdire şayan bir şekilde gerçekleştirildi. Festivale bilimsel bir temel oluşturmak ve geçmiş araştırmaları etnografik yaşam biçimlerinin ortaya çıkartılması için 2016 yılında önemli adımlardan birisi hiç şüphesiz bu festivalde "Göçebe Medeniyet: Tarihî Miras ve Çağdaşlık" başlıklı bir konferansında düzenlenmiş olmasıdır.

Organizasyon için 6 milyonluk Kırgızistan adeta kenetlenmişti. Ülkenin bütün fertlerinin gönüllü olarak festivalin aksa-
madan yürümesine yardımcı olduğunu gözlemlediğimi söyleyebilirim. Festivale katılan ülkelerin sporcuları, gösteri ekip-
leri ve ziyaretçiler ile böylesine güzel ve dostane bir atmosferde ilgilenildiğini görmek güzeldi. Bu birlik ve samimiyet, festivalin eksiksiz gerçekleştirilmesinde-
ki motivasyondur. Issık Göl Çolpan Ata

şehrine gelen tüm katılımcılara hizmet veren İngilizce, Türkçe, Rusça Arapça, Farsça dilleri başta olmak üzere ken-
dilerini her alanda geliştirmiş gönüllü gençlerin oluşturduğu 1500 kişilik bü-
yük bir kadroyu alkışlamak gerekir. Hem ülkelerinin misafirperverliğinin canlı
örneği oldular hem de organizasyonun yürütmesinde oldukça yararlı bir birlik-
telik örneği sergilediler. İlk organizas-
yonda katılımcı ülke sayısı 28 iken bu yıl

ki organizasyonda göçebe oyunlarına katılımcı ülke sayısının 64'e ulaşması dünyanın bu göçebe ruhunu yeniden
dirilmesi hadisesiyle bütünleşmiş ve benimsemiş olduğunu gösteriyor.

Kültür emperyalizminin küresel ölçekte bütün milletlerin geleneklerini, otantik
yaşam biçimlerini yok ettiği bir dünyada Göçebe Türk kültürü dünya kültür atlası
içinde farklı bir renk, farklı bir zenginlik

olduğunu gözler önüne serdi. Özellikle Kırçın Yaylası'nda binlerce çadır kurula-
rak dev bir obalar bütünü bir etnokent oluşturularak ziyaretçilere birçok dene-
yim yaşatıldı.

Keçe çadırı (bozüy) ve farklı yörelerin geleneksel unsurlarının sergilendiği et-
nokent obalarında bölgelerin kültürleri ayrı ayrı canlandırıldı. Örneğin Narın
Obası, Talas Obası, Celalabad Obası,

Tokmok Obası, Oş Obası gibi oluşturulan bu bölgelerin kendi obalarında bireysel ve grup müzikal performansları, drama gösterileri, otantik halk dansları gösterilerinin yanında bütün obaların ortak etkinlik yaptığı, büyük sahne de ise özel gösteriler belirli zaman aralıkları ile ziyaretçilerin ilgisine sunuldu. Ateşli gösteriler, sıra dışı sahne gösterileri, atlı gösteriler, alıcı kuşlarla avlanma gösterileri, gelin alma töreninin canlandırılması, obalar arasında kurulan kazanlarda 'boğursok' (hamur kızartma) kızartan yaşlı eceler, Göçebe Türk yemeklerinin başlıcası et ve çeşitleri olmak üzere birçok yemek çeşitleri de bozüyler içinde görkemli sofralarda sergileniyor ve ziyaretçilere ikram ediliyor.

Türkler geçmiş kültürlerinden gelen kahramanlık, savaşçılık ve mukavemet gerektiren mücadele esaslı geleneklerini anlatmaktan, göstermekten ve yaşatmaktan onur duyarlar, çünkü bunun tarih sahnesindeki Mert Türk isminin gerçek karşılığı olduğunu düşünürler.

Dağların eteğinde büyük bir plato olan Kırçın Yaylası'nda etnografik yaşam atölyeleri Türk göçebe hayatının folklorik özelliklerinin birebir yaşandığı deneyimlendiği bir yayla... Türk göçebe yaşamını birebir gözlemlediğim bu bozüylere davet edilişimiz o çadırdan öbür çadıra; Kırgız geleneklerine göre döşenmiş bo-

zuylerin içi adeta Türk motiflerinin keçe figürlerinin organik kök boyadan yapılmış renk cümbüşü içinde ikram edilen kımızın tadı hala damağımda inanın... Etlerin lezzeti inanılmaz özellikle ağır misafir olarak ağırlandığımız bozuyde koyun başı getirilmesi -Türk geleneğinde misafirin en kıymetlisine hürmeten ikram edildiğini biliyoruz- gösterilen hürmetten biraz da mahcup olduğumu net hatırlıyorum. O balın tadını hiçbir yerde bulamazsınız ancak gidip orada tatmanız gerekiyor. Çadır içindeki ayı postları, kurt başlı postlarla resim çekilebiliyorsunuz. Kırgız kalpakları ile özellikle Ak kalpak dik başlı mağrur Tanrı dağlarını temsil ediyor. İlk festivalde, kar gibi beyaz olması Tanrı Dağları'ndaki kar gibi temiz, başı dik, onurlu olmayı temsil eden kalpaklarla fotoğraflar çektilerip "bayke" (kardeş, arkadaş)'lerle sohbeti koyulaştırıp soğuk Kırçın Yaylası'nda sıcak muhabbetler demlemiştik kök çay ile...

Kırgızistan, Issık Göl de düzenlenen festivalin spor müsabakalarında oyunlarda ev sahibi olmasının da avantajıyla madalya sıralamasında birinci olurken, Kazakistan, Türkmenistan, Rusya sırasıyla Kırgızistan'ı takip ettiler. Kökbörü, güreş, atlı oyunlar, okçuluğun başını çektiği göçebe oyunlarında ülkeler kendi güçlerini test edebilme imkânı buldu.

İzleyenlere ise seyrine doyum olmayan oyunlara tanık olma, göçebe kültürünün yaşandığı dönemlere yapılan fantastik bir yolculuk sevinci yaşattı.

Özellikle Türk Cumhuriyetleri katılımcılarının daha fazla kaynaştığı festival göçebe kültürünün yaşandığı bu atmosfer hafızalarda unutulmaz izler bırakmış, gelecekte çok daha büyük festivaller için hayallere kapı aralamıştır. Bu yıl ağustos ayında benzer bir festivali Dünya Etno Sporlar Federasyonu aynı organizasyon çatısı altında ben denizinde kültür komisyonunda katkı sağlamaya çalıştığı büyük bir ekip başarıyla gerçekleştirdi. Bu da ülkemiz adına önemli bir kazanım olduğu gibi geçmiş tarih ve ortak değerler bütünlüğümüz adına Dünya Etno Sporlar Federasyonuna önemli bir misyon yüklemiştir. Göçebe kültür ve geleneğinin, küresel hâkim kültüre rağmen varoluş göstergesi olan bu kültürel zenginlik atmosferi umuyoruz ki hem ülkemizde hem de Türk Cumhuriyetlerinde bu yıl olduğu gibi daha binlerce yıl devam eder.

Katılımcı Ülkeler: Kırgızistan, Türkiye, Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan, Altay Cumhuriyeti, Çuvaşistan, Hakasya, Çeçenistan, Tacikistan, Tataristan, Macaristan, Karaçay-Çerkesya, Afganistan, Moğolistan, İran, Pakistan, B. Arap Emirlikleri, Saratov Bölgesi, Katar, Kuveyt, Meksika, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Belarus,

Belçika, Avusturya, Brezilya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Çin, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hindistan, İsveç, İtalya, Japonya, Kore, Letonya, Litvanya, Norveç, Polonya, Romanya, Slovakya.

II. Dünya Göçebe Oyunları'nda Yer Alan Spor Dalları:

1) At Yarışları

- Çong at çabış,
- At çabış (uzun mesafe yarışı),
- Corgo salış (rahvanlı koşu),
- Kunan cabış (uzun mesafeli at koşusu)

2) At Yarışmaları

- Oğlak kapmaca (gök / kök börü – Kırgız millî at sırtında takım oyunu),
- Cirit,
- Er eniş (at sırtında güreş)

3) Dövüş Sanatları

- Toplu güreş (kadın / erkek),
- Kazak güreşi (küreş),
- Güreş (Türkmenistan millî güreşi),
- Güleş (Azerbaycan millî güreşi),
- Aba güreş (Türkiye millî güreşi),
- Kırgız küroş (Kırgızistan millî güreşi),
- Alış (kemer güreşi / Kırgızistan),

4) Geleneksel Ok ve Yay Yarışması

- Yürüyüş / Atış (Coo caa atuu),
- At sırtında atış (Atçan caa atuu),
- Toplu yay aralığı ve doğruluğu,

5) Geleneksel Entelektüel Oyunları

- Ordo (Aşık),
- Mangala,
- Dokuz taş kumalak oyunu (Tokuz Korgool),

6) 'Salburun' Avcılık Türünde Millî Sporlar (Kırgızistan)

- Burkut Saluu, Çirga, Undok,
- Dalba oynotu, u,
- Taygan carış

Kaynak : <http://worldnomadgames.com/en/>

bi-firma.com

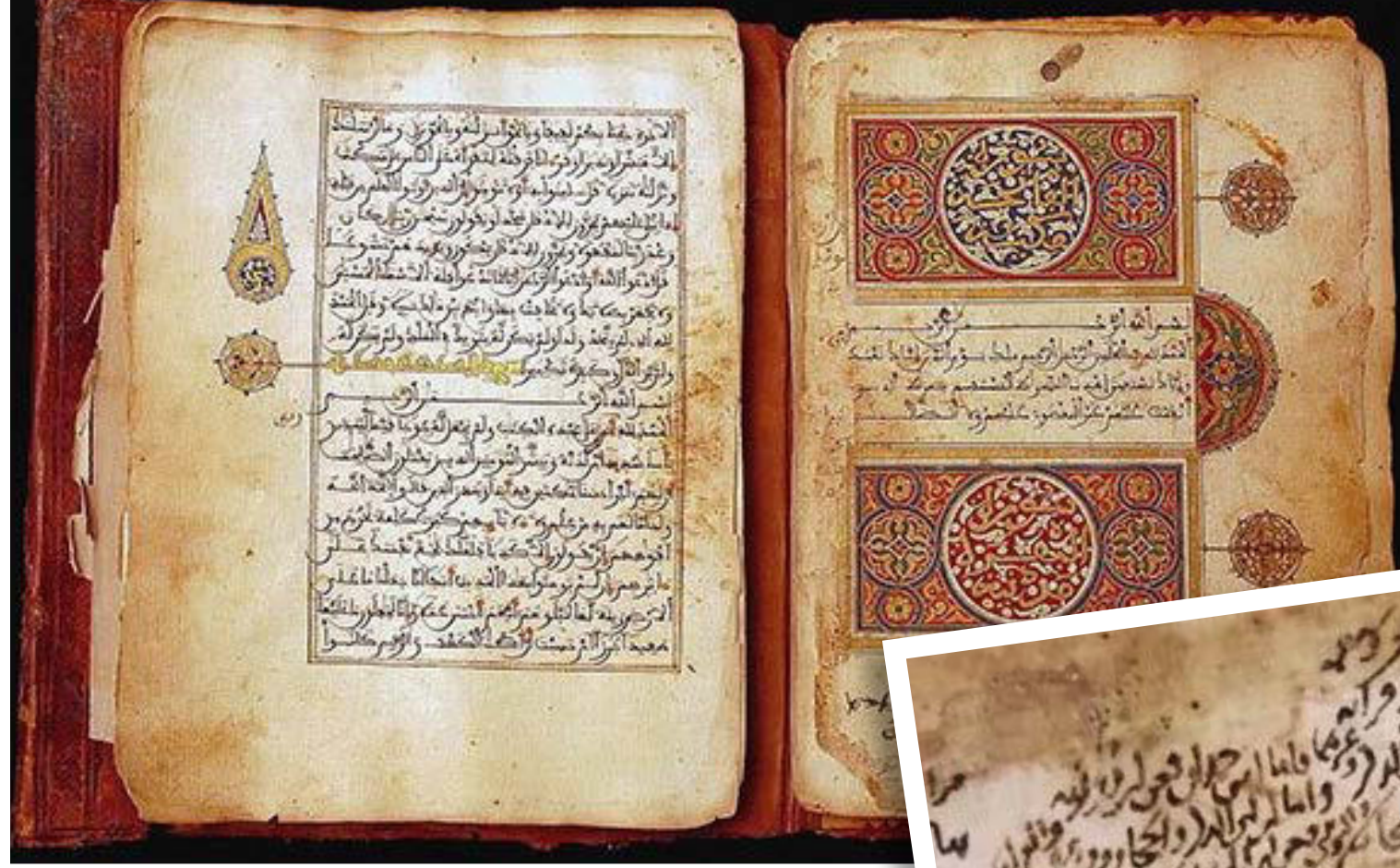
FİRMA BİLGİLERİNİZİ ÜCRETSİZ OLARAK PLATFORMUMUZA KAYIT EDİN !

işinizi büyütmenize yardımcı oluyoruz ! Genç ve dinamik ekibimiz ile Türkiye'nin en güncel yerel arama ve firma rehberi olarak hizmet sunmaktan gurur duyuyoruz

Aylık 1 milyon'dan fazla tekil ziyaretçi **bi-firma.com**'da ihtiyacı olan ürün ve hizmetleri arıyor. Rakiplerinizin bir adım önünde olma fırsatını kaçırmayın!

OCAK-ŞUBAT

yaygınlaşması ile Kur'an'ın diğer inançlara da ulaşması için kitaplar halinde çoğaltılmıştır. Ayrıca okumada aynı metodun uygulanması için böyle bir çoğaltma ihtiyacı duyulmuştur.

İslâm Dünyası'nda kitap nasıl yaygınlaştı?

Burada önemli bir hususa dikkat çekmek gerekmektedir. Hicri birinci asır itibarıyla Müslümanlar hadis derleme geleneğini sistemleştirdi ve müstakil bir ilim dalı haline getirdi. Hadisler râvi zincirleri ile derleniyordu. Bugünümüzün dipnot sisteminin temelini oluşturan çok önemli bir gelişmedir. Alınan her bilgi ana kaynağını işaret ediyordu ve sağlaması yapıyordu. Bu döneme Tedvin (toplama) Asrı adı verilmiştir. Burada Urve b. Zübeyr ile Şihâb ez-Zührî'nin hadis tedvininde önemli rollere sahip âlimler olduğunu söylemek gerek. Hadis ilminin yaygınlık kazanmasıyla Hz. Peygamber'in hadislerini içeren kitaplar telif edildi. Böylece kitap, İslâm dünyasında daha ilk hicri birinci asır itibarıyla kendine ait canlı bir alan bulmuştur.

Dünyada hiçbir yerde olmadığı kadar Müslümanlar arasında okuma yazma oranı yükselmiştir.

Antik Mirasın Keşfi ve Tercüme Hareketleri Bu Sürece Nasıl Katkı Sağladı?

İslâm Dünyası'nda antik bilim mirasının sahiplenilmesi Emeviler Dönemi ile birlikte başlamıştır. Ulûmu'l-evâil (eskilerin ilimleri) adı verilen tabii bilimler tercüme hareketleriyle İslâm medeniyetine aktarılmıştır. Emevi prensi olan Halid b. Yezid'in tercümelerle ilgili ilk teşebbüsleri başlattığı bilinmektedir. Mısır'dan bir tabip heyetini Şam'a davet ederek kimya, simya ve tıp ile ilgili birtakım kitapların tercümeleri yaptırılmıştır. Abbasîler Dönemi'nde ise daha ilk halifelerden itibaren antik bilimlere özel bir ilgi gösterilmiştir. Abbasî halifesi Mansur Dönemi'nde sarayda Hizânetü'l-Hikme adı verilen büyük bir kütüphane kurulmuştur. Burada Sanskritçe, Grekçe, Yunanca, Süryanice ve Farsça tıp, astronomi, kimya, coğrafya, edebiyat ve felsefe kitaplarının tercümesi yapılmaya başlanmıştır. Mesela Kelile ve

Dimne bu dönemde tercüme edilen edebî eserlerden biridir. Abbasî halifesi Me'mûn Dönemi'nde ise bu saray kütüphanesi Beytül-Hikme adıyla kurumsal bir yapıya bürünmüştür. Artık tercümeler devlet destekli yapılır hale gelmiştir. Bu dönemde genellikle Aristo, Platon, Galen, Hipokrat gibi bilgin ve filozofların eserleri Arapçaya tercüme edilmiştir. Mantık, matematik ve cedel ilmi ile ilgili kitaplar İslâm medeniyetine kazandırılmıştır. Bu zamanda İslâm medeniyetinin başkenti olan Bağdat, tüm dünyadan ve antik

bilim merkezlerinden gelen kitapların toplanma yeri haline gelmiştir. Tabiri caizse, âlim ve mütefekkirler için de bütün yollar Bağdat'a çıkar hale gelmiştir.

Eğitim-Öğretimde Kitap Nasıl Kullanılmıştır?

İslâm Dünyası'nda eğitim-öğretimin temel şartı gurbettir. Talebeler ilim için Endülü's'ten Maveraünnehir'e kadar birçok şehri dolaşırdı. Şehrin meşhur âlimlerinin tedrisatından geçip icazet alırdı. Alanında ihtisas sahibi olan talebe ders verme yetkisine sahip olurdu. Mescid ve cami sadece ibadet için kullanılmıyordu. Buralar birer mektepti. Daha sonrada medreselerin kurulmasıyla eğitim-öğretim sistemli bir hale geldi. Burada kitap ile ilgili önemli bir durum vardır. Dersler halka şeklinde işlenirdi. Hoca anlatırdı ancak talebeyle müzakere ve münazara yaparak. Tüm bunlar talebe tarafından yazılı kayıt altına alınırdı. Dönem sonunda bu kayıtlar Ta'lika adı verilen ders kitaplarının kendiliğinden oluşmasını sağlardı. Bu şekilde dersler kitaplaşmıştır. İbn-i Sina ve Gazali gibi âlimlerin bu metotla yazılmış kitapları vardır.

Kitabın İslâm Medeniyetine Genel Katkıları Nelerdir?

Müslümanlar sadece telif eserlerde bulunmamışlardır. Kitabın tarihini de incelemişlerdir. Bunu da fihrist adı verilen özgün eserlerle yapmışlardır. Mesela kendisi de Bağdat'ta bir kitapçı olan İbn Nedîm'in el-Fihrist'i böyle klasik bir

kitaptır. Zamanla da İslâm medeniyetinde büyük külliyatlar ortaya çıkmıştır. Siyer, meğazi, coğrafya, tarih, hadis, fıkıh, vefeyât kitapları XIII. yüzyıl itibarıyla büyük ansiklopedik eserlere dönüşmüştür. Coğrafya kitapları Selçuklular ve Osmanlılar'da ciltlerle ifade edilen seyahatnameler şekline bürünmüştür. İslâm dünyasında kitap sadece bir telif faaliyeti olmamıştır. Müstensih, mücel-lit, müzehhip, varrâk gibi geleneksel el sanatlarına da kapı aralamıştır.

İslâm Medeniyetinin Kayıp Kitapları Var Mıdır?

İslâm medeniyetinin kitaplarının hepsi günümüze kadar ulaşamamıştır. Bunun birçok nedeni vardır. Haçlı Seferleri ve Moğol istilasında birçok kültürel ve ilmi birikim ortadan kaldırılmıştır. Haçlılar İslâm Dünyası'ndan kaçırdıkları kitapları Avrupa'ya taşımıştır. Avrupalılar bunların birçoğunu sanki kendileri yazmış gibi tercüme ederek yayınlamışlardır. Modern zamanlarda ise Doğu'nun birçok kütüphanelerinden Müslüman âlimlere ait kitaplar çalınarak Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde bulunan müzelerde sergilenmektedir. Ayrıca Farabi, Biruni, Gazali, Mesudî gibi âlimlerin eserlerinin bir kısmı günümüze gelememiştir. Bunlardan ancak kendi eserlerinde isimlerini zikretmelerinden dolayı haberdarız.

Konuyla ilgili Tavsiye Okumalar Nelerdir?

Öncelikle şunu ifade etmek gerekir; Oryantalistler birçok hususta İslâm

Dünyası'na fikri ve kültürel anlamda zarar vermişlerdir. Fakat İslâm bilim tarihi üzerine olumlu bir katkısı vardır. Müslüman âlimlerin kitaplarını kütüphanelerin tozlu raflarından bulup neşretmişlerdir. C. Brockelmann bunun beş ciltlik bir bibliyografyasını çıkarmıştır. Rahmetli Prof. Dr. Fuat Sezgin ise bunu daha da büyüterek 17 ciltlik 'İslâm Bilimler Tarihi'ni yazmıştır ve bu Müslümanların tüm teliflerini içermektedir. İslâm medeniyetinde kitabın serüveni için Johannes Pedersen'in İslâm Dünyası'nda Kitabın Tarihi, George Makdis'in Ortaçağ'da yükseköğretim kitaplarına bakılabilir. Kitapçılık ve sahafılık sanatı ile ilgili hatıratları içeren eserler okunabilir.

SUDAN / AFGANİSTAN SU KUYUSU PROJESİ

SUSUZLUĞA BİR YUDUM
ÇARE OL

SU GİBİ
AZİZ
OLUN!

Paylaş ki
"KARDEŞ"
OLASIN

SUSUZLUĞA
DAYANMAK ZOR
KARDEŞLERİN SUSUZ KALMASIN

KUVEYT TÜRK KONYA ŞUBESİ HESAPLARI

TÜRK LIRASI TR92 0020 5000 0067 2359 2000 01

DOLAR TR81 0020 5000 0067 2359 2001 02

www.ridader.org.tr 0332. 234 1616

İSTER İNAN İSTER İNANMA

Yazı ve Fotoğraflar: Tuğba Hilal Kabakçı

Tayland'ın Pattaya şehri caddelerini turlarken bir binaya bodoslama dalmış uçağı görünce elim gayri ihtiyari telefona gitmişti. Hemen polisi, ambulansı, itfaiyeyi aramalıydım. İyide acil çağrı numarası Tayland'da kaçtı, neden sadece ben telaşlıydım! İçimden "Taylandlılar sakın insanlar ama bu kadar da olmaz ki canım" diye geçiriyordum. Hem görünürde yangın duman vs de yoktu. Sonradan anladım ki burası Ripley's Believe It or Not! (İster İnan İster İnanma) Eğlence Müzesi'ydı. Müzeye derin bir nefes alarak cesaretimi toplayıp gezmeye karar verdim.

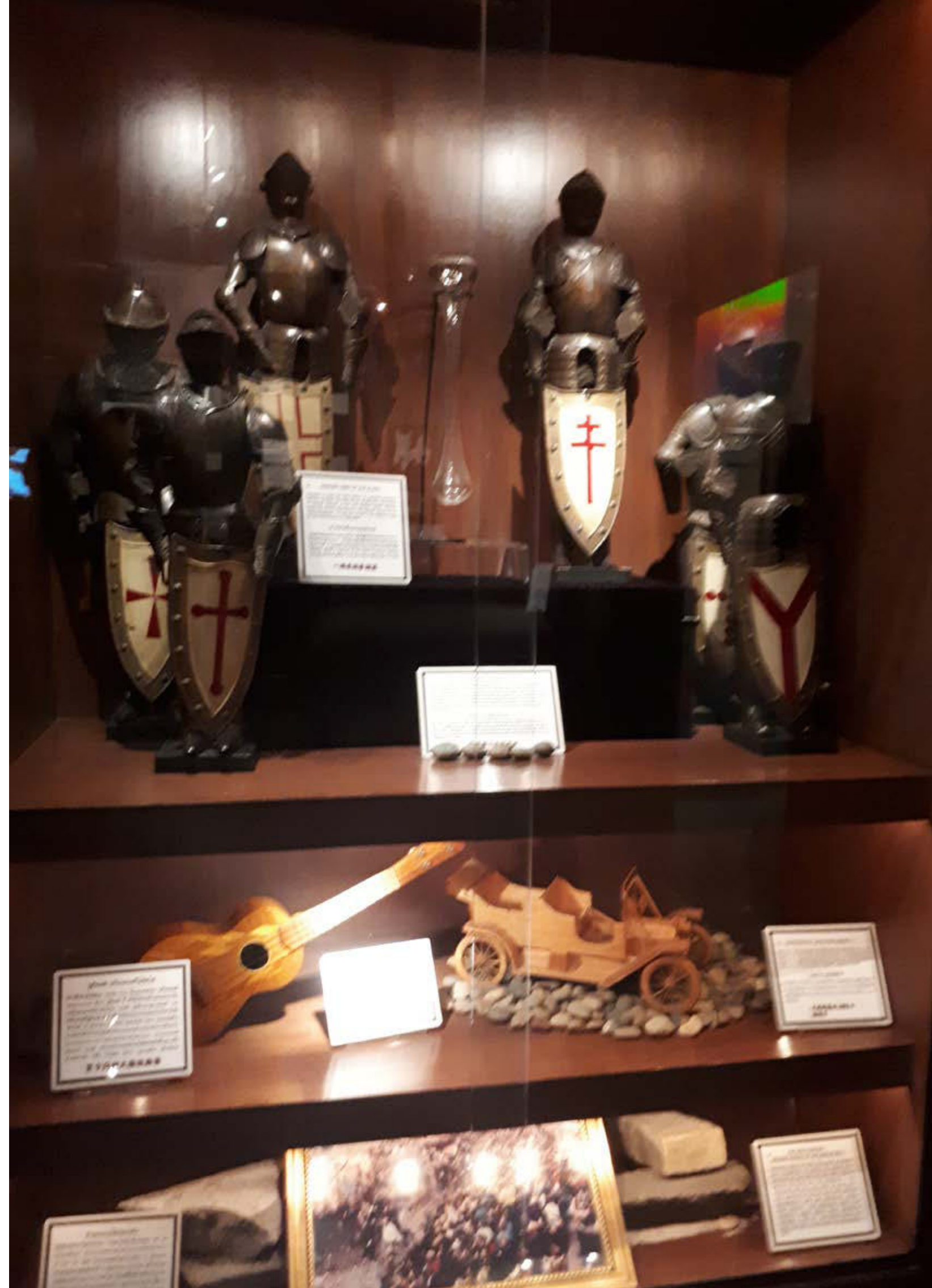
Kapıdan adımımı atar atmaz ilginçlikler, tuhaflıklar, dengesizlikler, gizemler sağanak sağanak yağmaya başladı üstüme, ömrümün şu anına kadar görmediğim enteresanlıklar ilk birkaç dakikada yüklendi bedenime. İlk adımda yıllar önce ölmüş Robert Ripley (Müzenin fikir babası ve kurucusu) üç boyutlu hologram olarak karşıma geçip beni müze hakkında bilgilendirip ortadan kayboldu. Ben en çok 'Başına geleceklere hazır mısın?' sorusuna takıldım. Ne demek istemişti, gezimin sonunda anlayacaktım.

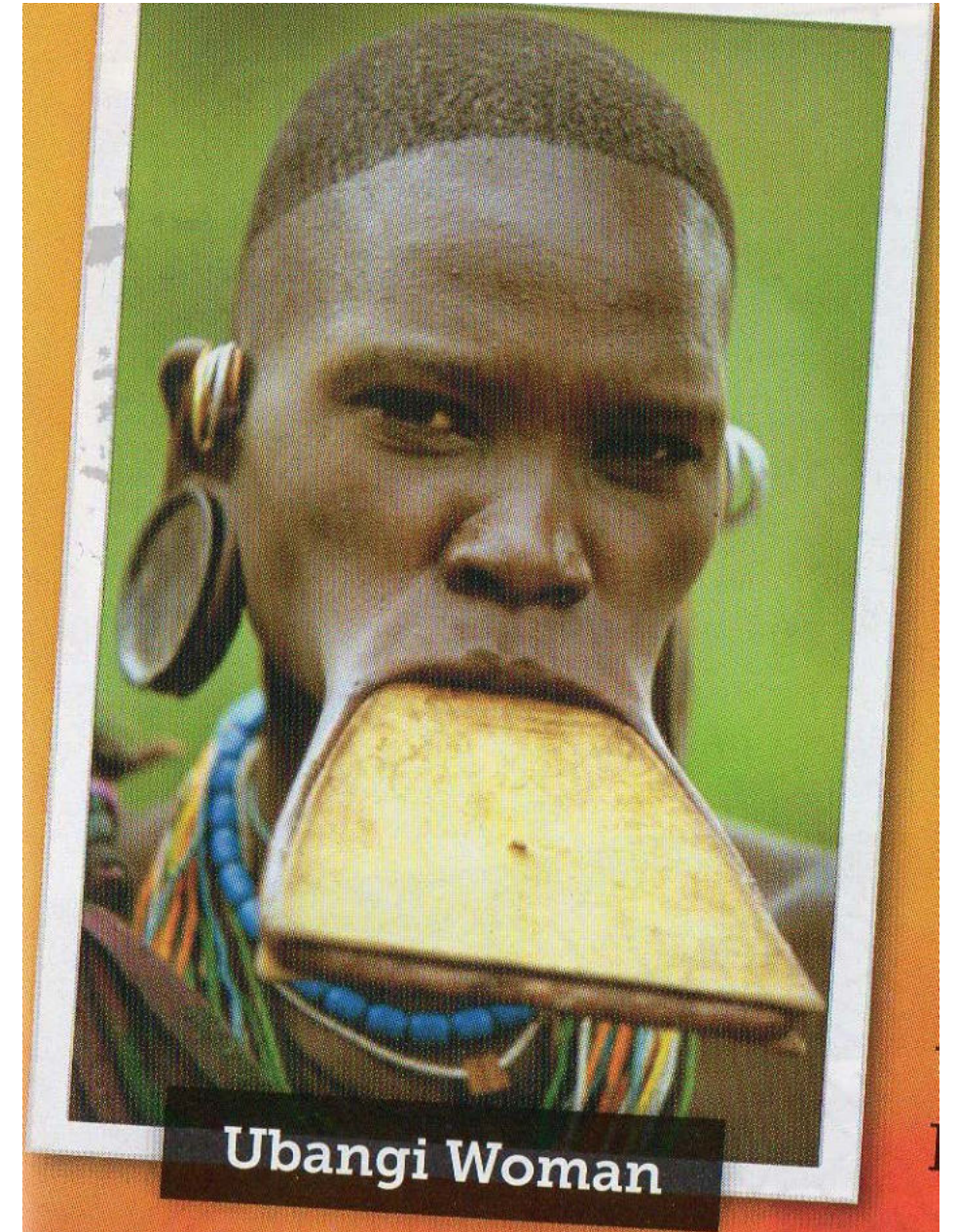
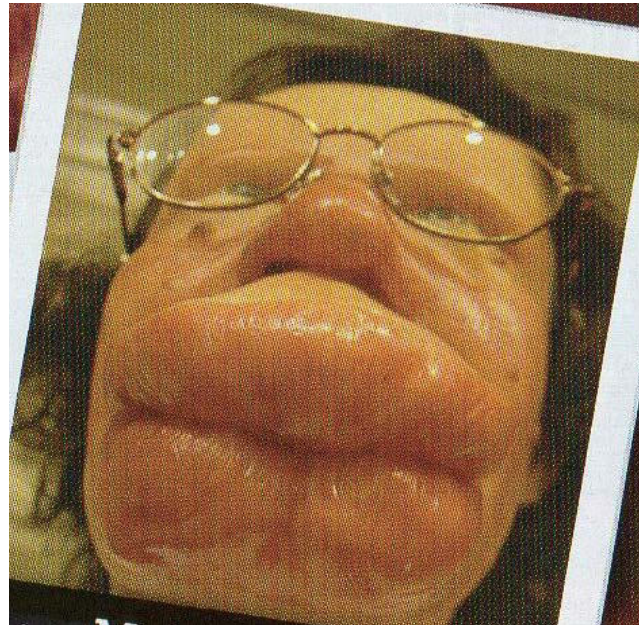
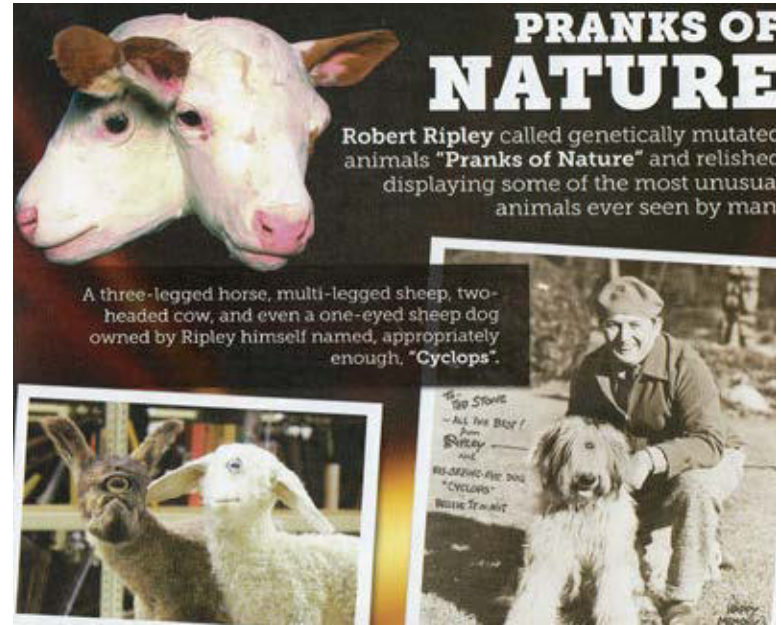

Şok edici ve cezp edici şeyler arasında fantastik bir gezi oldu benim için.

Dünyanın onlarca ülkesinde açılmış Ripley's Believe It or Not! Eğlence Müzesi LeRoy Robert Ripley (1890-1949) ta-

rafından kurulmuş. Amerikalı girişimci, karikatürist ve antropolog olan Ripley dünyanın dört bir yanından tuhaf ve ilgi çekici şeyleri araştırmaya ve toplamaya başlamış. Bu konuda dergi çıkarmış radyo ve televizyon programları yapmış. İş,

bir noktadan sonra çığırından çıkmış ve bugünkü halini almış.

Ripley'in sıra dışı ve egzotik, az bilinen gerçeklere ilgisi giderek derinleşmiş ve tuhaf şekilli sebze meyvelerden, ilginç hayvanlara, eşyalardan insanlara kadar araştırmış. Bunları belgelemiş ve koleksiyonuna katmış. Şimdi koleksiyonunda insan derisinden yapılmış objelerde var, üç başlı yılan da... Dünya da 80'den fazla Ripley's Eğlence Müzesi bulunuyor. Binlerce ilginç objenin sergilenmesinin yanı sıra, balmumu müzesi, 12D sinema, karanlık çığlık odası, perili macera alanı ve aklınızı başınızdan alacak onlarca cazip etkinlik bünyesinde barındırıyor.

Şayet bu müzelerden birine bir yerde rastlarsanız ve tabi kalbinize de güveniyorsanız mutlaka gezin derim.

ALİ SAMİ PALAZ

youtube.com/AliSamiPalaz

SERÜVEN YENİ BAŞLADI, SİZİ DE BEKLİYORUZ.

KÂŞİF ÇOCUK YAYINLARI

Öncü Bilim İnsanları Kitap Serisi

Kâşif Çocuk Yayınları olarak çocuk ve ilk gençlik çağı okurlarına Öncü Bilim İnsanlarını tanıtmak amacıyla, "Kayıp Hafızamızı ve Hazinemizi Arıyoruz" sloganıyla çıktığımız bu yolculukta istikbalimiz olan gençlere "Ben de yapabilirim." özgüvenini kazandırmak ve hem bilgi hem eğlence dolu hikayelerle geleceğin bilim insanı adayı çocuklara bilime olan ilgiyi artırmaya yönelik maceralarla ilham kaynağı olmak önceliğimizdir.

Alanında çığır açmış, bilim tarihine isimle-

rini altın harflerle yazdırmış 100 bilim insanını tanıtmak amacıyla ilkököl çocuk ve ilk gençlik dönemi okurlarına hitap edecek şekilde çalışmalarla başladığımız bu yolculukta kitaplarımız Arapça, İngilizce, Almanca, Rusça ve Farsça gibi dillere çevrilmiştir.

Bilim Konferansları aracılığıyla ülkemiz genelinde, resmi ve özel tüm ilkököl ve ortaokullara tanıtılması amaçlanan projemizde ilerleyen aşamalarda bilgisayar oyunları, çizgi film, animasyon ve sinema filmleri ya-

pılarak bütün dünya çocuklarının eşsiz hazine sahiplerini rol model alması amaçlanmaktadır.

Savaşların olmadığı, adil paylaşımın olduğu, bilim ve yeni buluşların toplumlar arasında köprüler kurduğu daha yaşanabilir bir dünya özlemiyle Kâşif Çocuk Yayınları üzerine düşenin en iyisini yapma gayretiyle çalışmalarına tüm hızıyla devam edecektir.

PORTFOLYO

İsmail Atabek: 1988 Konya ili Meram İlçesinde doğdum. İlk ve Orta öğrenimimi Namık Kemal İlköğretim okulunda, liseyi ise açık öğretim lisesinde tamamladım. Atatürk Üniversitesi Büro Yönetimi ve sekreterliği bölümü birinci sınıfında üniversite öğrenimime devam etmekteyim.

Özel Bir Firmada Muhasebe ve Finans departmanında çalışmaktayım. Evli ve 1 Çocuk Babasıyım.

Fotoğrafa olan ilgim 2012 yılında başlamış olup çeşitli sebeplerden dolayı pasif geçen

dönemlerin ardından 2016 yılında Anadolu Selçuklu Fotoğraf Derneğine Üyesi olarak aktif olarak fotoğraf çekmeye devam etmekteyim.

İzlenen Lezzet

SÜT TOZU - KREMA - SADE YAĞ
BEYAZ PEYNİR - KAŞAR PEYNİR - TERAYAĞI

www.izisut.com.tr

